

Pensioenreglement 2020

Stichting Pensioenfonds Essity

Ingangsdatum 1 januari 2020

Versie 1 juli 2020

Aanpassingen per 1 november 2020.

Kenmerken Pensioenreglement 2020 van Stichting Pensioenfonds Essity	4
Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen	5
Artikel 1 Begripsomschrijvingen	5
Artikel 2 Hybride CDC Pensioenreglement	9
Artikel 3 Deelnemers	10
Artikel 4 Deelnemersjaren	11
Artikel 5 Pensioengevend salaris / Pensioengrondslag	12
Artikel 6 Deeltijd deelnemers	13
Artikel 7 Pensioenrichtdatum, pensioendatum en pensioeningangsdatum	14
Artikel 8 Fiscale maximering	15
Hoofdstuk 2 Middelloonregeling	17
Pensioenopbouw	17
Artikel 9 Aanspraken	17
Artikel 10 Ouderdomspensioen	18
Artikel 11 Partnerpensioen	19
Artikel 12 Tijdelijk partnerpensioen	20
Artikel 13 Wezenpensioen	21
Artikel 14 Arbeidsongeschiktheidspensioen	22
Gebeurtenissen	24
Artikel 15 Premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid	24
Artikel 16 Beëindiging van het deelnemerschap voor de pensioeningangsdatum	26
Artikel 17 Beëindiging van huwelijk of partnerschap / verevening van pensioenrechten	27
Artikel 18 Overlijden	29
Artikel 19 Pensioneren	30
Keuzemogelijkheden	31
Artikel 20 Keuzemogelijkheden	31
Artikel 21 Pensioenvervroeging	32
Artikel 22 Deeltijdpensioen	33
Artikel 23 Uitrust partnerpensioen in ouderdomspensioen	34
Artikel 24 Variatie in uitkeringshoogte	35
Toeslagverlening	36
Artikel 25 Voorwaardelijke toeslagverlening	36
Hoofdstuk 3 Beschikbare premiereregeling	38
Artikel 26 Beschikbare premiereregeling	38
Artikel 27 Beschikbaar gestelde pensioenpremie	40
Artikel 28 Belegging pensioenpremies	41
Gebeurtenissen	44
Artikel 29 Pensioneren	44
Artikel 30 Overlijden voor de pensioen(ingangs)datum	46
Artikel 31 Beschikbare premiereregeling en keuzemogelijkheden	47
Artikel 32 Arbeidsongeschiktheid en Beschikbare premiereregeling	48
Artikel 33 Beëindiging van huwelijk of partnerschap / verevening van pensioenrechten	49
Artikel 34 Beëindiging van het deelnemerschap voor de pensioen(ingangs)datum	51
Toeslagverlening	52
Artikel 35 Toeslagverlening	52
Hoofdstuk 4 Algemene bepalingen	53
Artikel 36 Informatieverstrekking	53
Artikel 37 Uitkering	56
Artikel 38 Afkoop en kleine pensioenen	57
Artikel 39 Verzekering	59
Artikel 40 Financiering van de pensioenen	61
Artikel 41 Waardeoverdracht	63
Artikel 42 Vermindering van opgebouwde pensioenen	64
Artikel 43 Aanpassing van het pensioenreglement	65
Artikel 44 Informatieplicht (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde	66
Artikel 45 Onaantastbaarheid der pensioenen	67

1. Inleidende bepalingen

Artikel 46	Algemene bepalingen en glijclausule	68
Artikel 47	Inwerkingtreding	69
Hoofdstuk 5	Overgangsbepalingen	70
Artikel 48	Overgangsbepalingen	70
Bijlage 1	Kerncijfers	71
Bijlage 2	Vervroegingsfactoren	72
Bijlage 3	Factoren variabele uitkeringshoogte	73
Bijlage 4	Uitruilfactoren partnerpensioen	77
Bijlage 5	Aankoopfactoren kapitaal Beschikbare Premie	78
Bijlage 6	Afkoopfactoren	81
Bijlage 7	Omzettingsfactoren pensioen uit spaarkapitaal bij scheiding	83

1. Inleidende bepalingen

Kenmerken Pensioenreglement 2020 van Stichting Pensioenfonds Essity

CDC-regeling

Dit pensioenreglement is een hybride pensioenregeling en bestaat uit een middelloonregeling en een beschikbare premieregeling. In totaal is dit een CDC-regeling. (CDC staat voor 'Collective Defined Contribution'). Kern van de regeling is dat de werkgever jaarlijks een volgens een vaste methodiek vastgestelde premie ('vaste premie') beschikbaar stelt. De cao-partijen kunnen gezamenlijk overeenkomen dat deze premie wordt gewijzigd, voor telkens een periode van vijf jaar. De werkgever is verplicht om de vaste premie te betalen en geeft geen garanties op opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten, toeslagverlening en de hoogte van de jaarlijkse pensioenopbouw. Hierdoor kan in een jaar de daadwerkelijke pensioenopbouw lager zijn dan de nagestreefde pensioenopbouw.

Vaste premie (2020-2024)

22,8% van de pensioengevende salarissom (inclusief deelnemersbijdrage)

Nagestreefde jaarlijkse pensioenopbouw

Middelloonregeling

Opbouwpercentage ouderdomspensioen

1,5%

Opbouwpercentage partnerpensioen

1,05% (70% van het ouderdomspensioen)

Franchise

€ 15.071

Verzekerd

Tijdelijk partnerpensioen

op risicobasis verzekerd voor deelnemers, tot de AOW-datum van partner

Wezenpensioen

14% van het ouderdomspensioen

Arbeidsongeschiktheidspensioen

een uitkering ter grootte van een percentage van het salaris hoger dan de WIA-loongrens.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

de arbeidsongeschikte deelnemer heeft recht op premievrije pensioenopbouw tot de in het pensioenreglement opgenomen einddatum.

Beschikbare premieregeling

Opbouwpercentage ouderdomspensioen

0,375% (middels een 3%-staffel)

Partnerpensioen

opgebouwde kapitaal

Arbeidsongeschiktheidspensioen

niet van toepassing

Premievrijstelling

niet van toepassing

Maximaal pensioengevend salaris

€ 110.111

Pensioendatum

Voor de berekening van het pensioen wordt uitgegaan van de fiscale pensioenrichtdatum van 68 jaar. De pensioendatum is de dag waarop de deelnemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. Deze datum kan (gedeeltelijk) worden vervroegd, uitstel is niet mogelijk. De vroegste pensioeningangsdatum voor het (deeltijd)pensioen is vijf jaar voor de AOW-leeftijd. Indien de werknemer verklaart dat het arbeidszame leven overeenkomstig is beëindigd is vervroeging tot 60 jaar mogelijk.

Toeslag/korting

Afhankelijk van de financiële positie (dekkingsgraad) van het pensioenfonds kan toeslag worden verleend. De financiële positie kan er ook toe leiden dat kortingen noodzakelijk zijn. De hoogte van de uiteindelijke pensioenuitkeringen staat dus niet vast, maar is afhankelijk van (markt)ontwikkelingen en de gevolgen daarvan op de financiële positie van het fonds.

1. Inleidende bepalingen

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- Aangesloten onderneming : alle ondernemingen en stichtingen die direct of indirect zijn gelieerd met Essity Netherlands B.V. en waarmee het pensioenfonds een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten, te weten:
1. Essity Holding Netherlands BV te Zeist
 2. Essity Netherlands BV te Zeist
 3. Essity Operations Hoogezand BV te Hoogezand
 4. Essity Operations Suameer BV te Bergum
 5. Essity Operations Gennep BV te Heijen
 6. Essty Operations Cuijk BV te Cuijk
 7. Essity Operations Assen BV te Assen
 8. Uni-Charm Mölnlycke Baby B.V., te Hoogezand
 9. Unicharm Mölnlycke Incontinence B.V. te Hoogezand
 10. BSN Medical Intellectual Property Management C.V. te Amsterdam
 11. Stichting Pensioenfonds Essity, gevestigd te Zeist.
- AOW : Algemene Ouderdomswet
- CAO-loonontwikkeling : het per 1 januari van enig jaar vastgestelde gewogen gemiddelde van de algemene loonstijgingen die geldt voor alle aangesloten ondernemingen. Deze algemene loonstijging is gebaseerd op de jaarlijkse loonstijging over het voorafgaande jaar (meetperiode 1 januari tot en met 31 december).
- Cao-partijen : werkgever en vakorganisaties
- Franchise : het gedeelte van het loon waarover geen pensioen wordt opgebouwd (€ 15.071,-- per 1 januari 2020). Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari door het pensioenfonds aangepast met hetzelfde percentage als waarmee de wettelijke franchise wordt aangepast
- Gepensioneerde : pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.
- Gewezen deelnemer : de werknemer of gewezen werknemer door wie op grond van de pensioenovereenkomst geen pensioen meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak heeft behouden jegens het pensioenfonds.
- Gewezen partner : de partner met wie de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde;
- a. gehuwd is geweest, welke huwelijk door echtscheiding dan wel scheiding van tafel en bed is ontbonden, of
 - b. een geregistreerd partnerschap heeft gehad, welke geregistreerd partnerschap is ontbonden, of
 - c. de bij partner sub c genoemde partner waarmee het samenlevingscontract is beëindigd.

1. Inleidende bepalingen

IVA : de regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten.

Kostendekkende Premie : de premie die bestaat uit;

- a. de premie die actuarieel benodigd is in verband met de aangroei van de pensioenverplichtingen;
- b. de opslag die nodig is voor het bij de aangroei van de pensioenverplichtingen behorende vereist eigen vermogen;
- c. de opslag die nodig is voor de uitvoeringskosten van het pensioenfonds.

Kind : onder kind(eren) wordt verstaan:

- a. elk kind, dat als kind in een familierechtelijke betrekking staat tot de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde;
- b. elk kind dat als stiefkind van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde is aan te merken;
- c. elk kind dat tot het huishouden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde, behoorde en/ of tot zijn overlijden door hem als eigen kind wordt opgevoed en onderhouden;
- d. elk ongeborn kind waarvan de deelnemer of de partner van de deelnemer aantoonbaar in verwachting is op de dag van overlijden van de deelnemer.

Om in aanmerking te komen voor een wezenpensioen dient het kind als in sub a, b en c te zijn geboren vóór de pensioeningangsdatum.

Partner : onder partner wordt verstaan:

- a. de man of vrouw met wie de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde is gehuwd in de zin van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Hiermee wordt gelijkgesteld een in het buitenland voltrokken huwelijk mits dit huwelijk op grond van de Nederlandse wetgeving is erkend;
- b. de man of vrouw die als partner van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een geregistreerd partnerschap in de zin van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is aangegaan. Hiermee wordt gelijkgesteld een in het buitenland geregistreerd partnerschap , mits dit geregistreerde partnerschap op grond van de Nederlandse wetgeving is erkend;
- c. de man of vrouw met wie de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voert, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - de partner en deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde zijn beiden niet gehuwd of zijn geen geregistreerd partnerschap aangegaan;
 - de partner is geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde;
 - de partners een samenlevingscontract zijn aangegaan dat is vastgelegd in een notariële akte dat op de datum van overlijden tenminste een half jaar bestaat en de partner de enige begunstigde voor het partnerpensioen over de betreffende periode.

1. Inleidende bepalingen

Conform de bepalingen in Artikel 44 is de (gewezen) deelnemer verplicht om het pensioenfonds te informeren indien een verbintenis met een partner als in sub a, sub b of sub c wordt aangegaan of beëindigd.

Partners worden door het pensioenfonds alleen als zodanig erkend indien de verbintenis met een partner als in sub a, sub b of sub c is aangegaan vóór de pensioeningangsdatum.

- Pensioen-cao : De pensioen-cao die is gebaseerd op het "Principeakkoord voor de pensioenregeling van Essity" van 20 maart 2020.
- Pensioendatum : de dag waarop de (gewezen) deelnemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, als vastgelegd in de AOW.
- Pensioenfonds : Stichting Pensioenfonds Essity, gevestigd te Zeist.
- Pensioengerechtigde : de persoon, niet zijnde een (gewezen) deelnemer, die krachtens de bepalingen van de statuten en het reglement van het pensioenfonds een periodieke uitkering ontvangt in de vorm van ouderdoms-, (tijdelijk) partner-, wezen- of arbeids-ongeschiktheidspensioen.
- Pensioeningangsdatum : de pensioendatum danwel de door de (gewezen) deelnemer gekozen eerdere datum waarop het ouderdomspensioen (geheel of gedeeltelijk) ingaat. Indien en voor zover de pensioeningangsdatum van het ouderdomspensioen eerder is dan de pensioenrichtdatum 68, wordt het pensioen vervroegd conform de bepalingen uit artikel 21.
- Pensioenkapitaal : het door de (gewezen) deelnemer opgebouwde bedrag bestaande uit de krachtens hoofdstuk 3 van dit reglement betaalde bijdragen, vermeerderd met het bijgeschreven rendement, dat op de inkoop datum zal worden aangewend voor een pensioenuitkering.
- Pensioenkapitaalrekeningen : de rekeningen van het pensioenfonds ten behoeve van de (gewezen) deelnemer waarop het pensioenkapitaal ten behoeve van de (gewezen) deelnemer wordt aangehouden, te weten:
- pensioenkapitaalrekening A:
pensioenkapitaal opgebouwd in de Beschikbare premiereregeling;
- pensioenkapitaalrekening B:
pensioenkapitaal opgebouwd in de prepensioenregeling;
- pensioenkapitaalrekening C:
het vrijwillig gespaarde pensioenkapitaal.
- Pensioenreglement : het onderhavige pensioenreglement
- Pensioenovereenkomst : hetgeen tussen de werkgever en werknemer is overeengekomen betreffende pensioen.
- Pensioenrichtdatum : de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 68-jarige leeftijd bereikt.

1. Inleidende bepalingen

Prijsindexcijfer	:	het in het Statistisch Bulletin van het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer (CPI) alle huishoudens, afgeleid. Per 1 januari van enig jaar geldt het als zodanig gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer per de 31 ^{ste} oktober daaraan voorafgaand.
Uitvoeringsovereenkomst	:	overeenkomst tussen het pensioenfonds en één of meer aangesloten ondernemingen waarin de uitvoering van de pensioenovereenkomst is overgedragen aan het pensioenfonds en de wederzijdse rechten en plichten zijn vastgelegd.
Vaste premie	:	de vaste collectieve pensioenpremie voor de periode van de Pensioen-cao.
Verzekeraar	:	de verzekeringsmaatschappij die op grond van de Wet op het financieel toezicht in Nederland het bedrijf van levensverzekeraar of schadeverzekeraar mag uitoefenen.
Werkgever	:	de aangesloten ondernemingen bij het pensioenfonds.
Werknemer	:	de persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst is bij een aangesloten onderneming.
WGA	:	de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten.
WIA	:	de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen.
WIA-loongrens	:	het tot een jaarbedrag herleide per 1 januari van enig jaar geldende maximum dagloon, dat geldt voor de vaststelling van de uitkeringen krachtens de WIA.
WAO	:	de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

1. Inleidende bepalingen

Artikel 2 Hybride CDC Pensioenreglement

Hybride pensioenregeling

1. Dit pensioenreglement geldt voor iedere aangesloten onderneming en is een zogenaamde hybride pensioenregeling en bestaat uit een Middelloonregeling (Hoofdstuk 2) en een Beschikbare Premieregeling (Hoofdstuk 3).

De bepalingen die gelden voor beide regelingen zijn opgenomen in Hoofdstuk 1 (Inleidende bepalingen) als in hoofdstuk 4 (Algemene bepalingen). Tot slot zijn in Hoofdstuk 5 (Overgangsbepalingen) de overgangsbepalingen opgenomen.

De Middelloonregeling en de Beschikbare premieregeling vormen samen één pensioenregeling. Dit betekent dat de keuzemogelijkheden zoals opgenomen in Artikel 21, Artikel 22, Artikel 23 en Artikel 24 in gelijke mate gelden voor zowel de pensioenen uit hoofde van de Middelloonregeling als de pensioenen uit hoofde van de Beschikbare premieregeling.

CDC-regeling

2. Met ingang van 1 januari 2020 is deze pensioenregeling gewijzigd in een Collectief Defined Contribution (CDC) regeling. Kern van de regeling is dat de werkgever jaarlijks een volgens een vaste methodiek vastgestelde premie ('vaste premie') beschikbaar stelt. De vaste CDC-pensioenpremie wordt overeen gekomen voor telkens een periode van vijf jaar en bedraagt voor de periode 2020-2024 per jaar 22,8% van de pensioengevende salarissom, inclusief de deelnemersbijdrage. Na deze periode blijft deze premie ongewijzigd, tenzij cao-partijen en het pensioenfonds een nieuwe vaste premie overeenkomen.
3. Indien en voor zover de voor een bepaald jaar door het pensioenfonds vastgestelde kostendeekkende premie hoger is dan de vaste premie, is artikel 40 van toepassing.

De werkgever heeft geen enkele verplichting om meer te betalen en zal ook niet minder betalen, dan in de uitvoeringsovereenkomst is opgenomen. De werkgever geeft geen enkele garantie op opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten, toeslagverlening en de hoogte van de jaarlijkse pensioenopbouw. De werkgever is niet aansprakelijk voor tekorten in de pensioenvoorzieningen of de aan te houden reserves, noch direct via bijstortingen noch indirect via herstellpremies. Er bestaat geen bijstortingsverplichting voor de werkgever, indien het pensioenfonds op grond van de pensioenwetgeving moet overgaan tot korting van de pensioenaanspraken en pensioenrechten. Het pensioenfonds geeft de Werkgever geen korting of restitutie.

Uitkeringsovereenkomst én Premieovereenkomst

4. De aanspraken opgebouwd in de Middelloonregeling zijn gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst in de zin van artikel 10 van de Pensioenwet, waarbij een aanspraak op een uitkering wordt opgebouwd.
5. Het pensioen opgebouwd in de Beschikbare premieregeling is gebaseerd op een premieovereenkomst in de zin van artikel 10 van de Pensioenwet, waarbij primair een afspraak wordt gemaakt over de hoogte van de premie die periodiek ten behoeve van pensioen beschikbaar wordt gesteld

1. Inleidende bepalingen

Artikel 3 Deelnemers

1. Als deelnemer in het pensioenfonds uit hoofde van dit reglement wordt opgenomen de werknemer, die 18 jaar of ouder is. De deelnemer neemt deel aan zowel de Middelloonregeling (Hoofdstuk 2) als aan de Beschikbare premieregeling (Hoofdstuk 3).
2. De deelname vangt aan vanaf de dag dat de werknemer voldoet aan de in lid 1 gestelde eis.
3. Het deelnemerschap eindigt door:
 - a. overlijden van de deelnemer;
 - b. bereiken van de pensioeningangsdatum (bij deeltijdpensioen naar rato);
 - c. verlies van de hoedanigheid van werknemer;
 - d. beëindiging van de uitvoering van de pensioenregeling voor de toekomstige pensioenopbouw van de aangesloten onderneming bij het pensioenfonds, aan welke onderneming de deelnemer krachtens een arbeidsovereenkomst verbonden is.

Indien de deelnemer arbeidsongeschikt wordt en recht krijgt op premievrije voortzetting op grond van Artikel 15, wordt het deelnemerschap voor het percentage waarvoor de deelnemer arbeidsongeschikt is, niet beëindigd.

4. In afwijking van het bepaalde in lid 3 wordt het deelnemerschap geacht ononderbroken te zijn geweest, indien betrokkene direct na de beëindiging van het dienstverband met een aangesloten onderneming opnieuw bij deze onderneming of bij een andere aangesloten onderneming in dienst treedt.
5. De gewezen werknemer die voor 1 januari 2006 (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt is geworden, wordt in verband met de premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid en het arbeidsongeschiktheidspensioen per 1 januari 2015 als deelnemer in dit pensioenreglement opgenomen

1. Inleidende bepalingen

Artikel 4 Deelnemersjaren

1. Als deelnemersjaren tellen mee alle ononderbroken jaren van deelnemerschap.
2. De in uitzicht gestelde pensioenaanspraken worden vastgesteld op basis van de deelnemersjaren die de deelnemer heeft doorgebracht en nog kan doorbrengen tot de pensioenrichtdatum 68.

Het hiervoor genoemde in uitzicht gestelde wordt niet toegekend vanaf het moment dat:

- a. de reglementaire pensioenopbouw van de betrokken deelnemer eindigt;
 - b. één van de in artikel 39 genoemde voorwaarden van toepassing is.
3. Het aantal deelnemersjaren wordt vastgesteld in maanden nauwkeurig, waarbij een gedeelte van een maand wordt verwaarloosd.
 4. De periode waarin de deelnemer verlof opneemt, wordt in het kader van dit pensioenreglement niet als deelnemerstijd aangemerkt. Een uitzondering hierop geldt voor het wettelijk ouderschapsverlof, voor zover de premies hiervoor volledig aan het pensioenfonds worden betaald.

De risicodekkingen van (tijdelijk) partner- en wezenpensioen, het arbeidsongeschiktheidspensioen en het premievrijstellingsrisico bij arbeidsongeschiktheid worden gedurende de betreffende periode voortgezet.

5. Het pensioenfonds administreert de deelnemersjaren van de deelnemer op de wijze zoals voorgeschreven in de Pensioenwet of daarop berustende regelgeving.

1. Inleidende bepalingen

Artikel 5 Pensioengevend salaris / Pensioengrondslag

1. Het pensioengevend salaris dat voor deze pensioenregeling in aanmerking komt is aan een wettelijk maximum gebonden. Dit maximum is opgenomen in bijlage 1 en de kenmerken. Jaarlijks wordt dit maximum aangepast conform het wettelijk geldende maximum. Voor de vaststelling van het arbeidsongeschiktheidspensioen conform Artikel 14 wordt het ongemaximeerde pensioengevend salaris gehanteerd.
2. Bij de vaststelling van de pensioenaanspraken wordt uitgegaan van het salaris op voltijdbasis. Het pensioengevend salaris is gelijk aan 13,96 maal het vaste voltijds maandsalaris, zoals van toepassing op het moment dat de pensioengrondslag wordt vastgesteld, vermeerderd met de schriftelijk met de aangesloten ondernemingen overeengekomen vaste toeslagen.
3. Onderdeel van de vaste toeslagen is de ploegentoeslag. Voor deelnemers die in ploegendienst werkzaam zijn is de ploegentoeslag gelijk aan het per 1 januari van het betreffende jaar of bij opname in de regeling geschatte bedrag van de ploegendiensttoeslag op jaarbasis. Op 31 december van het betreffende jaar wordt de ploegentoeslag definitief vastgesteld. De definitieve ploegentoeslag is gelijk aan het gemiddeld verdiende percentage aan ploegentoeslag in het betreffende jaar, berekend over 13,96 maal het vaste maandsalaris zoals van toepassing op het moment dat de pensioengrondslag wordt vastgesteld. Na vaststelling van de definitieve ploegentoeslag wordt de pensioenopbouw op basis van de definitieve ploegentoeslag gecorrigeerd.
4. Het pensioengevend salaris en de pensioengrondslag van de deelnemer worden voor het eerst vastgesteld bij opname in de pensioenregeling en vervolgens steeds per de eerste januari van elk jaar. Indien in de loop van het jaar het pensioengevend salaris daalt, wordt vanaf dat moment dit lagere salaris in acht genomen.
5. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris op voltijdsbasis van de deelnemer verminderd met de franchise. De pensioengrondslag is niet negatief.
6. Voor de vaststelling van het arbeidsongeschiktheidspensioen conform Artikel 14 en de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid conform Artikel 15 wordt uitgegaan van de pensioengrondslag, het pensioengevend salaris en de WIA-loongrens zoals die zijn vastgesteld per de eerste ziektedag zoals bedoeld in de WIA.
7. Bij de vaststelling van het pensioengevend salaris als bedoeld in lid 2, kunnen de betreffende aangesloten onderneming en de betreffende werknemer overeenkomen dat een loonsverlaging buiten beschouwing mag blijven, voor zover deze verlaging een gevolg is van het terugtreden naar een lager gekwalificeerde functie, in de periode die aanvangt 10 jaar direct voorafgaande aan de pensioendatum en voldaan wordt aan de voorwaarden als bedoeld in Artikel 8 lid 10. Het inkomen vóór het aanvaarden van het lagere salaris wordt dan beschouwd als het pensioengevend salaris waarover de pensioenpremie wordt berekend. Lid 1 van dit artikel blijft van toepassing.

1. Inleidende bepalingen

Artikel 6 Deeltijd deelnemers

1. Voor de deelnemer die, anders dan met toepassing van enige sociale wet, minder dan de volledige arbeidstijd conform de geldende cao of personeelsgids, bij de werkgever werkzaam is of werkzaam is geweest gelden de volgende afwijkende bepalingen.

Premieberekening voor deeltijd deelnemers

2. De premie voor de deeltijd deelnemer wordt berekend over het in Artikel 5 omschreven voltijds pensioengevend salaris dat wordt vermenigvuldigd met een factor waarbij teller wordt gevormd door het (gemiddeld) aantal te werken uren in deeltijdarbeid en de noemer gelijk is aan het aantal te werken uren volgens de bij de werkgever geldende volledige arbeidsduur. Indien het pensioengevend salaris bij een volledige werktijd hoger is dan het wettelijke maximum als genoemd in Artikel 5 lid 1, geldt als maximum pensioengevend salaris het wettelijk maximum vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.

Berekening pensioenopbouw voor deeltijd deelnemers

3. Het aantal deelnemersjaren tijdens een periode van deeltijdarbeid wordt gecorrigeerd door vermenigvuldiging met een factor waarvan de teller wordt gevormd door het gemiddeld aantal te werken uren in deeltijdarbeid in het betreffende jaar en de noemer gelijk is aan het aantal te werken uren volgens de bij de werkgever geldende volledige arbeidsduur.
4. De factor in lid 3 wordt voor het eerst vastgesteld bij opname in de pensioenregeling en vervolgens steeds bij elke tussentijdse wijziging van de overeengekomen arbeidsduur.

Deeltijd en overlijden of arbeidsongeschiktheid

5. Indien tijdens een periode van deeltijdarbeid het deelnemerschap eindigt wegens overlijden worden voor de berekening van de hoogte van het partnerpensioen als bedoeld in Artikel 11 lid 2, het tijdelijk partnerpensioen als bedoeld in Artikel 120 lid 2, het wezenpensioen als bedoeld in Artikel 13 lid 4 over de jaren gelegen na de beëindiging van het deelnemerschap, uitgegaan van het ouderdompensioen vermenigvuldigd met het gemiddelde van de deeltijdfactor. Het gemiddelde van de deeltijdfactor wordt bepaald op basis van de deeltijdfactor op het moment van overlijden en de deeltijdfactor dat één jaar voorafgaand hieraan van toepassing was. Indien de diensttijd minder dan één jaar bedraagt wordt geen middeling toegepast.
6. Bij arbeidsongeschiktheid van de deelnemer wordt voor het arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld in Artikel 14 en de voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in Artikel 15, uitgegaan van de gemiddelde parttimefactor per de eerste ziektedag en de parttimefactor één jaar vóór de eerste ziektedag.

Mogelijkheid om afwijkende deeltijdfactor te hanteren bij opbouw

7. In geval de deelnemer in de periode van tien jaren direct voorafgaande aan de pensioendatum een deeltijdfunctie aanvaard, dan kunnen werkgever en werknemer overeenkomen dat voor de pensioenopbouw geen rekening wordt gehouden met deze wijziging in deeltijdfactor.

Zoals ook is vastgelegd in Artikel 8 lid 9 geldt hierbij de voorwaarde dat het parttimepercentage niet lager is dan 50% van de omvang van het dienstverband zoals dat gold 10 jaar voorafgaand aan de pensioendatum. De deeltijdfactor vóór het aanvaarden van het parttime dienstverband wordt dan beschouwd als het pensioengevend salaris waarover de pensioenpremie wordt berekend.

Artikel 7 Pensioenrichtdatum, pensioendatum en pensioeningangsdatum

1. De pensioenrichtdatum is 68 jaar. Dit betekent dat er voor de berekening van de opgebouwde pensioenen van wordt uitgegaan dat het pensioen ingaat op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 68-jarige leeftijd bereikt.
2. De pensioendatum is de dag waarop de (gewezen) deelnemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, als vastgelegd in de AOW. Het ouderdomspensioen gaat uiterlijk in op de pensioendatum. Indien de pensioendatum van de (gewezen) deelnemer eerder valt dan de pensioenrichtdatum 68 is er sprake van vervroeging en wordt het ouderdomspensioen vervroegd conform de bepalingen in Artikel 21.
3. De pensioeningangsdatum is de datum waarop het ouderdomspensioen daadwerkelijk ingaat. De (gewezen) deelnemer heeft hier een keuzemogelijkheid over. Door te kiezen voor vervroeging (Artikel 21) kan de pensioeningangsdatum liggen tussen een leeftijd van maximaal vijf jaar voor de pensioendatum en de eerste dag van de maand volgend op de datum waarop de pensioendatum wordt bereikt. Hierbij wordt uitgegaan van de voor de betreffende deelnemer geldende pensioendatum. Onder voorwaarden is een verdere vervroeging toegestaan. Uitstel van de pensioeningangsdatum tot na de pensioendatum wordt niet toegestaan.

1. Inleidende bepalingen

Artikel 8 **Fiscale maximering**

Algemeen

1. Voor het totaal van de pensioenen uit hoofde van deze pensioenregeling gelden fiscale maximeringen, welke in samenhang moeten worden beoordeeld.
2. Het pensioengevend loon wordt beperkt voor zover de opbouw leidt tot een overschrijding van het fiscale maximum op grond van de Wet op loonbelasting 1964.
3. Het pensioenfonds en de werkgever zullen bij de uitvoering van de regeling blijven binnen de grenzen die door de fiscale wet- en regelgeving aan pensioenregelingen worden gesteld.
4. Het pensioenfonds kan tot afkoop van pensioen overgaan, mits dit op grond van de Pensioenwet en de fiscale wet- en regelgeving is toegestaan.

Maximaal tijdelijk partnerpensioen

5. Het jaarlijkse tijdelijk partnerpensioen bedraagt niet meer dan 8/7 maal de nominale uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet, vermeerderd met de vakantie-uitkering en het verschil in verschuldigde premie voor de volksverzekeringen over het partnerpensioen vóór en na de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet.

Ontbrekende dienstjaren

6. Onder pensioen dat opgebouwd had mogen kunnen worden bij een ongewijzigde voortzetting van het deelnemerschap tot de pensioenrichtdatum als bedoeld in Artikel 11 lid 2, 12 lid 2 en Artikel 13 lid 4, mogen ontbrekende dienstjaren in aanmerking worden genomen. Onder ontbrekende dienstjaren wordt verstaan de jaren van het tijdstip van overlijden van de werknemer tot de in de pensioenregeling vastgestelde pensioenrichtdatum, tenzij op grond van de fiscale wetgeving van de pensioendatum moet worden uitgegaan.

Overschrijding maximale pensioenen

7. Een ouderdoms-, partner-, en wezenpensioen mogen de in dit reglement genoemde jaarlijkse opbouwpercentages overschrijden voor zover dit het gevolg is van:
 - a. aanpassing van de pensioenen aan loon- of prijsontwikkeling;
 - b. variatie in de hoogte van de uitkeringen als gevolg van het fluctueren van het pensioen, waarbij de laagste uitkering niet minder bedraagt dan 75% van de hoogste uitkering en de mate van variatie uiterlijk op de pensioeningangsdatum wordt vastgesteld;
 - c. waardeoverdracht van pensioenaanspraken;
 - d. gehele of onderlinge ruil van ouderdoms-, partner- en/of wezenpensioen.
8. Indien een (gewezen) deelnemer gedurende het deelnemerschap minder dan de bij de werkgever geldende volledige werktijd werkzaam is of is geweest, worden de in dit artikel omschreven maxima vastgesteld met inachtneming van de in de desbetreffende periode geldende deeltijdfactor.
9. In geval er sprake is van een situatie waarin de deelnemer in de periode van tien jaren direct voorafgaande aan de pensioendatum op grond van Artikel 5 lid 7 of Artikel 6 lid 7:
 - a. in deeltijd gaat werken voor ten minste 50% dan hoeft met deze vermindering van de diensttijd niet in aanmerking te worden genomen voor het vaststellen van de deelnemersjaren. De deeltijdfunctie mag niet minder zijn dan 50% van de omvang van het dienstverband zoals van toepassing was direct voorafgaand aan de periode van tien jaar vooafgaand aan de pensioendatum;
 - b. terugtreedt naar een lager gekwalificeerde functie dan kan de hieruit voortvloeiende loonsverlaging voor de toepassing van dit reglement buiten beschouwing worden gelaten.

1. Inleidende bepalingen

Beschikbare premiereregeling algemeen

10. Indien bij overlijden van de (gewezen) deelnemer de aankoop van (tijdelijk) partner- en/of wezenpensioen uit hoofde van het pensioenkapitaal niet mogelijk is in verband met het ontbreken van een nabestaande aan wie een aanspraak op partner- of wezenpensioen uit hoofde van dit pensioenreglement kan worden uitgekeerd, zal het saldo op de pensioenkapitaalrekening vervallen aan het pensioenfonds.

Beschikbare premiereregeling; Fiscale maxima 3%-staffel

11. De aan te kopen pensioenaanspraken inclusief toeslagen vanuit het pensioenkapitaal zijn nooit hoger dan het per jaar en in totaal op te bouwen middelloonpensioen binnen de kaders van hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964, dan wel of indien dit lager is, de pensioenuitkering die men kan aankopen uit de waarde van de beleggingen. Hiertoe zal door het pensioenfonds op de hierna genoemde momenten een fiscale toetsing worden uitgevoerd.
12. De toets aan de fiscale maxima zal worden uitgevoerd op basis van het pensioengevend salaris rekening houdend met de tijdsevenredige AOW-inbouw. Indien de toets plaats vindt op basis van het actuele pensioengevend salaris in plaats van het gemiddelde pensioengevend salaris, moet het opbouwpercentage worden gecorrigeerd voor de carrièreontwikkeling en dat wordt uitgegaan van een bij het gecorrigeerde opbouwpercentage passende franchise. Voorwaarde daarbij is dat het actuele pensioengevend salaris voldoet aan de voorwaarden van artikel 10b Uitvoeringsbesluit Loonbelasting.
13. De toets op bewaking van de fiscale kaders zal tenminste plaats op de momenten waarop de in deze premiereregeling opgebouwde waarde het regime van de 3%-staffel geheel of gedeeltelijk verlaat, maar uiterlijk op pensioeningangsdatum. Voor zover het pensioen gedeeltelijk ingaat of gedeeltelijk het regime verlaat kan de toets beperkt blijven tot dat deel.

Voorgaande toets kan achterwege blijven ingeval wordt overgedragen naar een pensioenregeling waarop hetzelfde fiscale regime van toepassing is en derhalve ook de deze toets moet worden uitgevoerd. De toets kan ook achterwege blijven in geval van een fiscaal toegestane afkoop van een klein pensioen. Op het toetsmoment moet de opgebouwde waarde worden vergeleken met de maximale ruimte van de fiscaal zuivere middelloontoezegging, waarbij tevens mag worden getoetst op basis van het actuele pensioengevend salaris onder de voorwaarde dat het opbouwpercentage wordt gecorrigeerd voor de carrièreontwikkeling. De toets wordt toegepast op de opgebouwde waarde, indien en voor zover deze vanaf 1 januari 2015 zijn opgebouwd. Indien de opbouw van voor 1 januari 2015 administratief niet is gescheiden van het na deze datum opgebouwde kapitaal, zal de toets over het totale kapitaal plaatsvinden. De kostprijs van de toezegging zoals die steeds administratief is bewaakt, moet worden getoetst op basis van de tarieven van het pensioenfonds. Bij een waardeoverdracht is dat de (aanstaaende) overdragende pensioenfonds.

14. Restuitkeringen, in welke vorm dan ook, zijn niet mogelijk. Als na het vaststellen van het fiscaal maximale, geïndexeerde pensioen nog kapitaal overblijft, vervalt dit aan het pensioenfonds. Uitkeringen als bedoeld in artikel 18a lid 9 van de Wet op de loonbelasting 1964 zijn niet toegestaan.

Maximering pensioengevend salaris per 1 januari 2015

15. Indien het pensioengevend salaris in de periode van deelname tot 1 januari 2015 hoger was dan € 100.000, dan mag in afwijking van het voorgaande het ouderdompensioen, partnerpensioen, wezenpensioen meer bedragen dan de genoemde fiscale maxima voor zover zulks het gevolg is van de omstandigheid dat het pensioengevend salaris hoger was dan € 100.000.

Hiertoe zal voor iedere deelnemer waarvan het pensioengevend salaris voor 1 januari 2015 hoger was dan € 100.000, worden vastgelegd wat de hoogte is van het pensioengevend salaris per 1-1-2015 en het per 1 januari 2015 opgebouwde pensioen over het pensioengevend salaris dat hoger is dan € 100.000.

2. Middelloonregeling

Hoofdstuk 2 Middelloonregeling

Pensioenopbouw

Artikel 9 Aanspraken

1. Het pensioenfonds verleent overeenkomstig de bepalingen van dit reglement in de Middelloonregeling de volgende aanspraken:
 - a. ouderdompensioen;
 - b. partnerpensioen;
 - c. tijdelijk partnerpensioen;
 - d. wezenpensioen;
 - e. arbeidsongeschiktheidspensioen.
2. De pensioenaanspraken worden door het pensioenfonds voor het eerst per de datum van opname als deelnemer en vervolgens per de eerste januari van elk jaar vastgesteld.
3. Met ingang van 1 januari 2020 is deze pensioenregeling gewijzigd in een Collectief Defined Contribution (CDC) regeling. In de middelloonregeling wordt gestreefd naar een pensioen zoals bepaald in de artikelen 10 tot en met 14.

2. Middelloonregeling

Artikel 10 Ouderdompensioen

Ingang en einde van het ouderdompensioen

1. Bij de opbouw van het ouderdompensioen wordt ervan uitgegaan dat de pensioeningangsdatum gelijk is aan pensioenrichtdatum 68 (de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer 68 jaar wordt).
2. Het ouderdompensioen gaat in op de pensioeningangsdatum mits de (gewezen) deelnemer op deze datum in leven is. De pensioeningangsdatum is de dag waarop de (gewezen) deelnemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt of de door de (gewezen) deelnemer gekozen eerdere datum waarop het ouderdompensioen ingaat.
3. Indien de pensioeningangsdatum vóór de pensioenrichtdatum 68 ligt, is er sprake van actuariële vervroeging. In dat geval wordt het ouderdompensioen herrekend conform de bepalingen in Artikel 21.
4. Het ouderdompensioen wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de gepensioneerde (gewezen) deelnemer overlijdt.

Opbouwpercentage ouderdompensioen: 1,5%

5. Voor ieder deelnemersjaar vanaf 1 januari 2018 van volledige deelname aan deze regeling is de te verkrijgen aanspraak op ouderdompensioen 1,5% van de voor dat jaar conform artikel 5 voor de deelnemer vastgestelde pensioengrondslag waarbij wordt uitgegaan van een pensioenrichtdatum van 68 jaar.
Bij begin of beëindiging van de deelneming in de loop van een kalenderjaar wordt een tijdsevenredig deel van het ouderdompensioen over dat kalenderjaar toegekend.
6. De jaarlijks te verkrijgen aanspraak als bedoeld in lid 5 kan alleen gerealiseerd worden indien en voor zover deze opbouw uit de premie (en de aanwezige middelen in het premiedepot) gefinancierd kan worden (Zie artikel 40).

Elk kalenderjaar, voor het eerst in 2020, besluit het pensioenfonds in het laatste kwartaal van dat kalenderjaar of het hiervoor opgenomen opbouwpercentage van 1,5% voor het volgende kalenderjaar gefinancierd kan worden uit de vaste premie of dat dit percentage voor het volgende kalenderjaar verlaagd moet worden. Een verlaging geldt alleen voor dat volgende kalenderjaar.

7. Het in totaal opgebouwde ouderdompensioen is gelijk aan het in de achterliggende deelnemersjaren opgebouwd ouderdompensioen, inclusief verleende toeslagen en doorgevoerde verlagingen.

2. Middelloonregeling

Artikel 11 Partnerpensioen

Ingang en einde van het partnerpensioen

1. Het levenslange partnerpensioen ten behoeve van de partner gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde deelnemer overlijdt. Het partnerpensioen wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de partner overlijdt.

Opbouwpercentage partnerpensioen: 1,05%

2. Het jaarlijkse partnerpensioen bedraagt voor ieder kalenderjaar van volledige deelname aan deze regeling 1,05% van de voor dat jaar conform artikel 5 voor de deelnemer vastgestelde pensioengrondslag. Bij begin of beëindiging van de deelneming in de loop van een kalenderjaar wordt een tijdsevenredig deel van het partnerpensioen over dat kalenderjaar toegekend.
3. Bij overlijden krijgt de partner:
 - a. alle aanspraken op partnerpensioen die tot het moment van overlijden zijn opgebouwd; en
 - b. alle aanspraken op partnerpensioen die nog opgebouwd hadden kunnen worden (ontbrekende dienstjaren). Dit betreft voor ieder jaar vanaf het overlijden tot de pensioenrichtdatum, 1,05% vermenigvuldigd met de laatst vastgestelde pensioengrondslag.

Beperking van het partnerpensioen

4. Als blijkt dat de vaste premie onvoldoende is voor de beoogde pensioenverwerving in enig jaar, dan zal een vermindering van het in dat jaar te verwerven partnerpensioen plaatsvinden. Dit is overeenkomstig Artikel 10 lid 6. Het verzekerde partnerpensioen (lid 3 sub b) voor de jaren vanaf het volgende kalenderjaar wijzigt niet.
5. De aanspraken op partnerpensioen worden verminderd met de op basis van Artikel 17 aan de gewezen partner toekomende premievrije aanspraken op bijzonder partnerpensioen, rekening houdend met de op grond van artikel 25 verleende verhogingen.

Artikel 12 Tijdelijk partnerpensioen

Ingang en einde van het tijdelijk partnerpensioen

1. Het tijdelijk partnerpensioen ten behoeve van de partner gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt. Het tijdelijk partnerpensioen wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de partner overlijdt, doch uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin de partner de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt.

Hoogte van het tijdelijk partnerpensioen

2. Het jaarlijkse tijdelijk partnerpensioen bedraagt 10% van het ouderdompensioen, waarbij uitgegaan wordt van het ouderdompensioen dat tot pensioenrichtdatum 68 opgebouwd had kunnen worden bij een ongewijzigde voortzetting van het deelnemerschap.
3. Het jaarlijkse tijdelijk partnerpensioen bedraagt niet meer dan 8/7 maal de nominale uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet, vermeerderd met de vakantie-uitkering en verhoogd het verschil in verschuldigde premie voor de volksverzekeringen over het partnerpensioen vóór en na de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a lid 1 van de Algemene Ouderdomswet.

Tijdelijk partnerpensioen op risicobasis

4. Het tijdelijk partnerpensioen is verzekerd op risicobasis, er vindt geen opbouw van pensioenaanspraken plaats. Bij beëindiging deelnemerschap vervalt de dekking op risicobasis.

Artikel 13 Wezenpensioen

Ingang en einde van het wezenpensioen

1. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde deelnemer overlijdt. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd aan de kinderen van de deelnemer, respectievelijk de kinderen van de gewezen deelnemer of gepensioneerde deelnemer.
2. Het wezenpensioen wordt aan het kind uitgekeerd tot het einde van de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt of eerder overlijdt. Voor een kind dat na zijn/haar 18-de verjaardag:
 - a. volledig onderwijs in de zin van de Wet op de studiefinanciering 2000 volgt of;
 - b. invalide is en een uitkering ontvangt volgens de Wet arbeidsongeschiktheitsvoorziening jonggehandicapten (WAJONG);wordt het wezenpensioen uitgekeerd tot het einde van de maand, waarin de studie of arbeidsongeschiktheid beëindigd wordt, doch uiterlijk tot het einde van de maand waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt of eerder overlijdt.
3. Het pensioenfonds is bevoegd, in voorkomende situaties te besluiten dat een kind dat studeert maar niet voldoet aan voornoemde criteria, met een studerend kind in de zin van dit reglement wordt gelijkgesteld.

Hoogte van het wezenpensioen

4. Het jaarlijkse wezenpensioen bedraagt voor elk kind 14% van het ouderdompensioen. Indien de deelnemer overlijdt voor de pensioeningangsdatum wordt voor het wezenpensioen uitgegaan van:
 - a. alle aanspraken op wezenpensioen die tot het moment van overlijden zijn opgebouwd; en
 - b. alle aanspraken die nog opgebouwd hadden kunnen worden (ontbrekende dienstjaren). Dit betreft voor ieder jaar vanaf het overlijden en tot de pensioenrichtdatum, 1,05% vermenigvuldigd met de laatst vastgestelde pensioengrondslag. Indien beide ouders van het kind zijn overleden, wordt het wezenpensioen verdubbeld.
5. Als blijkt dat de vaste premie onvoldoende is voor de beoogde pensioenverwerving in enig jaar, dan zal een vermindering van het in dat jaar te verwerven wezenpensioen plaatsvinden. Dit is overeenkomstig Artikel 10 lid 6. Het verzekerde wezenpensioen (sub b) voor de jaren vanaf het volgende kalenderjaar wijzigt niet.

2. Middelloonregeling

Artikel 14 Arbeidsongeschiktheidspensioen

Recht op arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Voor arbeidsongeschiktheidspensioen komt in aanmerking de deelnemer die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is. Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt uitsluitend verleend aan deelnemers voor wie het pensioengevend salaris meer bedraagt dan de WIA-loongrens.
2. Een deelnemer is arbeidsongeschikt als bedoeld in lid 1 als:
 - a. de wachttijd uit hoofde van de WIA is verstreken; en
 - b. de deelnemer door het UWV voor tenminste 35% arbeidsongeschikt is verklaard volgens de Wet WIA; en
 - c. op basis daarvan een uitkering vanuit de WIA ontvangt.
3. Recht op arbeidsongeschiktheidspensioen bestaat uitsluitend indien er sprake was van deelnemerschap op de eerste ziektedag. Onder eerste ziektedag wordt verstaan de eerste werkdag waarop de deelnemer niet heeft gewerkt of het werken tijdens de werktijd heeft gestaakt, zijnde de eerste dag van de bij de WIA-uitkering in acht genomen wachttijd.

Er is geen sprake van arbeidsongeschiktheid:

- a. indien de eerste ziektedag is gelegen, voor de datum van aanvang van de deelneming of;
- b. indien de arbeidsongeschiktheid terug te voeren valt op een in de 4 weken voor aanvang van het dienstverband bestaande ziekte en/of arbeidsongeschiktheid.

Ingang en einde van het arbeidsongeschiktheidspensioen

4. Voor deelnemers als bedoeld in lid 1 voor wie het pensioengevend salaris meer bedraagt dan de WIA-loongrens, gaat het arbeidsongeschiktheidspensioen in op het tijdstip dat de deelnemer een arbeidsongeschiktheidsuitkering krachtens de WIA krijgt toegekend en wordt uitgekeerd zolang het recht op deze WIA-uitkering blijft bestaan, maar uiterlijk tot de Pensioenrichtdatum of eerdere pensioeningangsdatum.

Hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen

5. De grondslag voor het jaarlijkse arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt 70% van het gedeelte van het laatst vastgestelde pensioengevend salaris in geval een uitkering uit hoofde van WGA en 75% van het gedeelte van het laatst vastgestelde pensioengevend salaris in geval een uitkering uit hoofde van IVA, dat uitkomt boven de WIA-loongrens. Bij de vaststelling van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt uitgegaan van het pensioengevend salaris en de WIA-loongrens zoals bepaald in artikel 5, lid 6. Het pensioengevend salaris wordt hierbij niet gemaximeerd.
6. Het jaarlijkse arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt bij een arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA van:

80% of meer:	100% van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
65% - 80% :	72,5 % van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
55% - 65% :	60% van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
45% - 55% :	50% van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
35% - 45% :	40% van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
7. Bij een verlaging of verhoging van het arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA van een deelnemer tijdens het dienstverband met een aangesloten onderneming, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen overeenkomstig het bepaalde in dit artikel, opnieuw vastgesteld.

2. Middelloonregeling

Indien de deelnemer na beëindiging van het dienstverband met een aangesloten onderneming in een lagere arbeidsongeschiktheidsklasse ingevolge de WIA wordt ingedeeld, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen overeenkomstig het bepaalde in dit artikel opnieuw vastgesteld. Een verhoging van het arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA voor een gewezen deelnemer, zal niet leiden tot herziening van het arbeidsongeschiktheidspensioen, tenzij het arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA met terugwerkende kracht vanaf de ingangsdatum wordt verhoogd.

8. Het arbeidsongeschiktheidspensioen zal tezamen met de WIA-uitkering of andere arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen en inkomsten uit of in verband met arbeid nooit meer bedragen dan 100% van het pensioengevend jaarsalaris. Bij overschrijding van deze grens wordt het meerdere in mindering gebracht op het arbeidsongeschiktheidspensioen.

Arbeitsongeschiktheidspensioen (gedeeltelijk) arbeidsongeschikten op 31 december 2005

9. In afwijking van lid 2 geldt dat degene die op grond van het op 31 december 2005 geldende pensioenreglement recht hadden op een arbeidsongeschiktheidspensioen, recht houden op het reeds toegekende arbeidsongeschiktheidspensioen volgens de voorwaarden zoals vastgelegd in het pensioenreglement dat gold per 31 december 2005. De algemene bepalingen in dit pensioenreglement zijn wel van toepassing op dit arbeidsongeschiktheidspensioen. Dit pensioen wordt conform Artikel 25 lid 1 verhoogd.

Bij wijzigingen in het arbeidsongeschiktheidspercentage geldt in aanvulling op lid 4 van dit artikel dat een deelnemer die gedeeltelijk arbeidsongeschikt is op grond van de WAO eveneens recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen bij een arbeidsongeschiktheidspercentage lager dan 35% en wel ter grootte van:

25% - 35% :	30% van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
15% - 25% :	20% van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen.

Einddatum arbeidsongeschiktheidspensioen ingegaan vóór 1 januari 2015

10. In afwijking op lid 2 van dit artikel wordt aan de degene waarvan de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen is ingegaan vóór 1 januari 2015 dit arbeidsongeschiktheidspensioen uitgekeerd zolang het recht op de WIA of WAO uitkering bestaat maar uiterlijk tot aan de eerste dag van de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt.

Einddatum arbeidsongeschiktheidspensioen ingegaan tussen 1 januari 2015 en 31 december 2017

11. In afwijking op lid 2 van dit artikel wordt aan degene waarvan de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen is ingegaan op of na 1 januari 2015 maar voor 1 januari 2018, het arbeidsongeschiktheidspensioen uitgekeerd zolang het recht op de WIA uitkering bestaat maar uiterlijk tot aan de eerste dag van de maand waarin de 67-jarige leeftijd wordt bereikt of eerdere pensioeningangsdatum.

2. Middelloonregeling

Gebeurtenissen

Artikel 15 Premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid

Recht op premievrije voortzetting

1. Voor de deelnemer die arbeidsongeschikt is geraakt in de zin van de WIA, wordt het deelnemerschap voortgezet zolang de deelnemer aanspraak houdt op een WIA-uitkering doch uiterlijk tot de pensioeningangsdatum. De voortzetting vindt plaats naar de mate van arbeidsongeschiktheid. Op het gedeelte van de te bereiken pensioenen ten aanzien waarvan géén vrijstelling is verleend, blijven de overige bepalingen van dit pensioenreglement onverminderd van kracht.
2. Een deelnemer is arbeidsongeschikt als bedoeld in lid 1 als:
 - a. de wachttijd uit hoofde van de WIA is verstreken; en
 - b. de deelnemer door het UWV voor tenminste 35% arbeidsongeschikt is verklaard volgens de Wet WIA; en
 - c. op basis daarvan een uitkering vanuit de WIA ontvangt.
3. Recht op premievrije voortzetting als bedoeld in lid 1 bestaat uitsluitend indien en voor zover er sprake was van deelnemerschap op de eerste ziektedag. Onder eerste ziektedag wordt verstaan de eerste werkdag waarop de deelnemer niet heeft gewerkt of het werken tijdens de werktijd heeft gestaakt, zijnde de eerste dag van de bij de WIA-uitkering in acht genomen wachttijd.

Er is geen sprake van arbeidsongeschiktheid:

- a. indien de eerste ziektedag is gelegen, voor de datum van aanvang van de deelneming of;
- b. indien de arbeidsongeschiktheid terug te voeren valt op een in de 4 weken voor aanvang van het dienstverband bestaande ziekte en/of arbeidsongeschiktheid.

Berekening premievrije voortzetting

4. Gedurende de tijd dat een deelnemer recht heeft op een tijdens de deelneming ingegane uitkering op grond van de WIA, heeft hij recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw in de Middelloonregeling. De premievrije voortzetting van de pensioenopbouw uit hoofde van de Middelloonregeling bedraagt bij een arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA van:

80% of meer	:	100%;
65% - 80%	:	72,5 %;
55% - 65%	:	60%;
45% - 55%	:	50%;
35% - 45%	:	40%.

De mate van arbeidsongeschiktheid zal worden vastgesteld op de voor de (gewezen) deelnemer geldende mate van arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA. Bij de vaststelling van de voortgezette pensioenopbouw wordt uitgegaan van de laatst vastgestelde pensioengrondslag welke gold op de eerste ziektedag als bedoeld in lid 3. Daarbij wordt er van uitgegaan dat het deeltijdpercentage zoals dat op de eerste ziektedag van toepassing was, gedurende de premievrije voortzetting in stand blijft.

5. De premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wordt conform de bepalingen uit dit reglement vastgesteld. Artikel 10 lid 6 is van overeenkomstige toepassing. Wijzigingen in het pensioenreglement na aanvang van de arbeidsongeschiktheid zijn ook van toepassing op de premievrije voortzetting uit hoofde van dit artikel.

2. Middelloonregeling

6. Onder premievrije voortzetting dient te worden verstaan het recht op premievrije opbouw van ouderdoms-, partner- en wezenpensioen uitgaande van de laatst geldende pensioengrondslag. Tevens wordt de risicodekking van het tijdelijk partnerpensioen voortgezet.
7. Bij een verlaging of verhoging van het arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA van een deelnemer tijdens het dienstverband met de werkgever, wordt de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw overeenkomstig het bepaalde in dit artikel, opnieuw vastgesteld.

Indien de deelnemer na beëindiging van het dienstverband met een aangesloten onderneming in een lagere arbeidsongeschiktheidsklasse ingevolge de WIA wordt ingedeeld, wordt de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw overeenkomstig het bepaalde in dit artikel opnieuw vastgesteld. Een verhoging van het arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA voor een gewezen deelnemer zal niet leiden tot herziening van de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw, tenzij het arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA met terugwerkende kracht vanaf de ingangsdatum wordt verhoogd.

8. Een premievrije voortzetting van de pensioenopbouw kan er niet toe leiden dat de premievrije voortzetting en de opbouw over het in het kalenderjaar verworven inkomen tezamen uitgaat boven 100% van de pensioengrondslag.
9. De bepalingen uit lid 1 tot en met lid 4 van dit artikel zijn onverminderd van toepassing op de deelnemers die op 31 december 2005 gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn op grond van de WAO en die daarnaast een dienstverband hebben met de aangesloten onderneming. Voor deze deelnemers dient in dit artikel daar waar WIA staat WAO te worden gelezen. In aanvulling op lid 1 van dit artikel heeft een (gewezen) deelnemer die gedeeltelijk arbeidsongeschikt is op grond van de WAO eveneens recht op een premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij een arbeidsongeschiktheidspercentage lager dan 35% en wel voor:

25% - 35% :	30% van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
15% - 25% :	20% van de grondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen.

10. Het bepaalde in dit artikel geldt ook voor degenen waarvan de premievrijstelling is aangevangen vóór 1 januari 2018.

Artikel 16 **Beëindiging van het deelnemerschap voor de pensioeningangsdatum**

Opgebouwde aanspraken

1. Indien het deelnemerschap vóór de pensioeningangsdatum anders dan door overlijden eindigt, behoudt betrokkene premievrije aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen. De premievrije pensioenaanspraken gaan in op en worden uitgekeerd tot dezelfde tijdstippen die voor de oorspronkelijke pensioenen van kracht waren.
2. De premievrije pensioenaanspraken als bedoeld in lid 1 zijn gelijk aan tot de datum van beëindiging van het deelnemerschap op grond van respectievelijk artikel 10, 11 en 13 opgebouwde aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen.

Beëindiging risicodekking

3. De aanspraken op een nog niet ingegaan (tijdelijk) partnerpensioen, wezenpensioen arbeidsongeschiktheidspensioen en voortzetting van de pensioenopbouw in geval van arbeidsongeschiktheid vervallen.
4. De gewezen deelnemer ontvangt een opgave met de hoogte van de premievrije pensioen-aanspraken. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer voorts informatie over de toeslagverlening, informatie die voor de gewezen deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging van de deelneming relevant is en de omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds.

2. Middelloonregeling

Artikel 17 Beëindiging van huwelijk of partnerschap / verevening van pensioenrechten

Ouderdomspensioen

1. Indien de partnerrelatie met de partner als genoemd in partnerbegrip in Artikel 1 sub a of sub b wordt beëindigd heeft de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde recht op uitbetaling van een deel van het aan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde toekomende ouderdomspensioen. Dit deel is gelijk aan 50% van het ouderdomspensioen dat zou gelden indien:
 - a. de tot verevening verplichte (gewezen) deelnemer uitsluitend zou hebben deelgenomen gedurende de deelnemersjaren, inclusief de periode dat pensioenopbouw wordt voortgezet in verband met (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid, gelegen tussen de datum van aanvang van de partnerrelatie en datum van de beëindiging van de partnerrelatie;
 - b. op het tijdstip van de beëindiging van de partnerrelatie het deelnemerschap zou zijn geëindigd anders dan bedoeld in artikel 2 lid 3 sub a of sub b.
2. Indien het tijdstip van beëindiging van het deelnemerschap ligt vóór het tijdstip van de beëindiging van de partnerrelatie heeft de gewezen partner recht op uitbetaling van 50% van het ouderdomspensioen, dat zou gelden indien de tot verevening verplichte gewezen deelnemer of gepensioneerde uitsluitend zou hebben deelgenomen gedurende de deelnemersjaren gelegen tussen de datum aanvang van de partnerrelatie en de datum van beëindiging van de partnerrelatie.
3. De uitbetaling aan de gewezen partner geschiedt onder de in dit pensioenreglement vastgelegde voorwaarden. De uitbetaling gaat in op het tijdstip waarop volgens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding recht op uitbetaling bestaat.
4. Het recht op uitbetaling aan de voormalige partner sluit, zolang dit recht bestaat, uitbetaling van de ter zake van die uitbetaling vastgestelde bedragen inclusief eventuele verhogingen aan de (gewezen) deelnemer en gepensioneerde uit.
5. Het bepaalde in lid 1 en lid 2 is niet van toepassing indien partijen verevening van pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op scheiding.

Termijn melding echtscheiding en overleggen bescheiden

6. Voor de gewezen partner ontstaat tegenover het pensioenfonds alleen een recht op uitbetaling van een deel van elk van de uit te betalen pensioentermijnen overeenkomstig de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding, als de beëindiging van de partnerrelatie met de partner als in partnerbegrip sub a of sub b van artikel 1 binnen een termijn van twee jaar na de beëindiging van de partnerrelatie bij het pensioenfonds is gemeld. De melding dient daarbij te hebben plaatsgevonden door het indienen van een volledig ingevuld meldingsformulier, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
7. Naast het volledig ingevulde meldingsformulier is de (gewezen) deelnemer verplicht om indien aanwezig de huwelijkse voorwaarden, voorwaarde bij geregistreerd partnerschap of de schriftelijke overeenkomst met het oog op scheiding te overleggen aan het pensioenfonds.

2. Middelloonregeling

Kosten verevening

9. Het pensioenfonds kan de administratiekosten in verband met de verevening in gelijke delen bij beide betrokkenen in rekening brengen, dan wel in mindering brengen op de aan hen uit te betalen pensioenbedragen.

Bijzonder Partnerpensioen

10. Indien de partnerrelatie met de partner als in partnerbegrip sub a, sub b of sub c zoals opgenomen in Artikel 1 wordt beëindigd verkrijgt de gewezen partner aanspraak op een bijzonder partnerpensioen.
11. Het bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde deelnemer overlijdt. Het bijzonder partnerpensioen wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de gewezen partner overlijdt.
12. Voor de gewezen partner van de deelnemer is dit bijzonder partnerpensioen gelijk aan het partnerpensioen dat de deelnemer zou hebben verkregen indien op het moment van beëindiging van de partnerrelatie het deelnemerschap zou worden beëindigd anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioeningangsdatum.
13. Voor de gewezen partner van de gewezen deelnemer of gepensioneerde is dit bijzonder partnerpensioen gelijk aan het premievrije partnerpensioen. Deze toekenning geschiedt onder de voorwaarde dat de ontbonden partnerrelatie op het tijdstip van beëindiging van het deelnemerschap reeds bestond.
14. Bij de toepassing van dit artikel wordt rekening gehouden met een eventueel eerdere afsplitsing van een bijzonder partnerpensioen ten behoeve van een andere gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
15. Vanaf 1 januari 2015 geldt dat indien na toekenning van het bijzonder partnerpensioen als bedoeld in lid 11 en lid 12 de gewezen partner overlijdt voordat de deelnemer of gewezen deelnemer overlijdt, de aanspraak op het partnerpensioen vanaf het moment van overlijden van de gewezen partner weer deel uitmaakt van de pensioenaanspraken van de deelnemer of gewezen deelnemer.

Conversie

16. Op verzoek van de gewezen partner en de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde kan het verevend ouderdompensioen tezamen met het bijzonder partnerpensioen worden omgezet in een zelfstandige aanspraak op ouderdompensioen voor de gewezen partner. De voorwaarden hiervoor en de wijze waarop dit gebeurt zijn vastgelegd in beleidsregels van het pensioenfonds.

Artikel 18 **Overlijden**

Partnerpensioen

1. Na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde heeft de partner recht op het partnerpensioen. Hierbij worden de bepalingen zoals opgenomen in Artikel 11 in acht genomen. Voor de partner van de gepensioneerde is de hoogte van dit partnerpensioen mede afhankelijk van de gemaakte keuzes zoals benoemd in Artikel 20 (Keuzemogelijkheden). Indien er geen partner is komt het partnerpensioen te vervallen.

Tijdelijk Partnerpensioen

2. Na overlijden van de deelnemer heeft de partner recht op tijdelijk partnerpensioen. Hierbij worden de bepalingen zoals opgenomen in Artikel 12 in acht genomen. Indien er geen partner is komt het tijdelijk partnerpensioen te vervallen.

Wezenpensioen

3. Na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde hebben de kinderen recht op het wezenpensioen. Hierbij worden de bepalingen zoals opgenomen in Artikel 13 in acht genomen. Indien er geen kinderen zijn komt het wezenpensioen te vervallen.

Ouderdompensioen

4. Na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde komt het ouderdompensioen te vervallen.

Artikel 19 Pensioneren

Deelnemer en pensioneren

1. Indien de deelnemer de pensioendatum of de pensioeningangsdatum als gevolg van pensioenvervroeging (Artikel 21) bereikt, komt de tot aan de pensioeningangsdatum opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen tot uitkering.
2. De hoogte van het ouderdomspensioen uit lid 1 wordt eventueel herrekend als gevolg van de gemaakte keuzes zoals benoemd in Artikel 20.
3. De gepensioneerde behoudt premievrije aanspraken op partner- en wezenpensioen. Deze premievrije pensioenaanspraken zijn gelijk aan tot de pensioeningangsdatum op grond van respectievelijk artikel 11 en 13 opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen. Als gevolg van de gemaakte keuzes zoals benoemd in Artikel 20 wordt de premievrije aanspraak op partnerpensioen eventueel herrekend.
4. Per de pensioeningangsdatum vervallen de aanspraken op tijdelijk partnerpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen, alsmede op gehele of gedeeltelijke voortzetting van de pensioenopbouw in geval van arbeidsongeschiktheid vervallen.

Gewezen deelnemer en pensioneren

5. Indien de gewezen deelnemer de pensioendatum of de pensioeningangsdatum als gevolg van pensioenvervroeging (Artikel 21) bereikt, komt de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen tot uitkering.
6. De hoogte van het ouderdomspensioen uit lid 5 wordt eventueel herrekend als gevolg van de gemaakte keuzes zoals benoemd in Artikel 20.
7. De gepensioneerde behoudt premievrije aanspraken op partner- en wezenpensioen. Als gevolg van de gemaakte keuzes zoals benoemd in Artikel 20 wordt de premievrije aanspraak op partnerpensioen eventueel herrekend.

Keuzemogelijkheden

Artikel 20 Keuzemogelijkheden

1. De (gewezen) deelnemer heeft de volgende keuzemogelijkheden:
 - a. Pensioenvervroeging (Artikel 21);
 - b. Deeltijdpensioen (Artikel 22).
 - c. Uitruil partnerpensioen in ouderdomspensioen (Artikel 23);
 - d. Variatie in uitkeringshoogte (Artikel 24);
2. Het verzoek om één of meerdere van deze keuzemogelijkheden toe te passen zal door het pensioenfonds worden ingewilligd indien het verzoek ten minste drie maanden vóór de beoogde pensioeningangsdatum wordt ingediend.
3. De keuze van de (gewezen) deelnemer in keuzemogelijkheid sub a, sub c en sub d is eenmalig en onherroepelijk. Ten aanzien van sub b heeft de deelnemer tweemaal een keuzemogelijkheid.

2. Middelloonregeling

Artikel 21 Pensioenvervroeging

Vervroeging van het ouderdomspensioen

1. Indien de AOW-gerechtigde leeftijd van de (gewezen) deelnemer lager is dan 68 jaar, wordt de ingangsdatum van het ouderdomspensioen standaard vervroegd naar de dag waarop de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt (pensioendatum).
2. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan de ingangsdatum van het ouderdomspensioen worden vervroegd tot uiterlijk het tijdstip waarop de werknemer de leeftijd bereikt die vijf jaar lager is dan de voor de betreffende werknemer geldende AOW-leeftijd.
3. Een eenmaal gemaakte keuze voor vervroeging is onherroepelijk.
4. Indien gekozen wordt voor vervroeging kan het ouderdomspensioen uitsluitend ingaan op de eerste dag van een maand.
5. In afwijking van lid 2 kan de pensioendatum op verzoek van de (gewezen) deelnemer, geheel of gedeeltelijk worden vervroegd tot een eerdere datum dan vijf jaar voor de Pensioendatum. Vervroeging is dan mogelijk tot de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 60-jarige leeftijd heeft bereikt. Hierbij geldt de aanvullende voorwaarde dat het ouderdomspensioen alleen kan ingaan indien en voor zover de (gewezen) deelnemer schriftelijk verklaart het arbeidszame leven overeenkomstig te hebben beëindigd. Zolang het arbeidzame leven in de periode tot vijf jaar vóór de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet is beëindigd, is de deelnemer verplicht om elke opgetreden verandering in het eerder verklaarde aan het pensioenfonds te melden.

Aanvraag termijn van vervroeging van het ouderdomspensioen

6. Het verzoek om vervroeging zal door het pensioenfonds worden ingewilligd, indien het verzoek ten minste drie maanden vóór de beoogde vervroegde ingangsdatum is gedaan.

Hoogte van het partner- en wezenpensioen

7. Bij vervroeging van de pensioendatum worden alleen de aanspraken op ouderdomspensioen betrokken in de vervroeging. De vervroeging van het ouderdomspensioen heeft geen gevolgen voor de opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen. De opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen worden herrekend door deze te vermenigvuldigen met de bij de pensioeningangsdatum behorende en door het pensioenfonds vastgestelde sekseneutrale vervroegingsfactor. Deze vervroegingsfactoren zijn in bijlage 2 bij dit pensioenreglement opgenomen in tabel 1. De aanspraken op partner- en wezenpensioen blijven onveranderd.
8. De pensioenaanspraken van de deelnemer zullen, voordat de herrekening zoals bedoeld in lid 7 plaatsvindt, eerst worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen in Artikel 16 lid 2.

2. Middelloonregeling

Artikel 22 Deeltijdpensioen

Keuze voor deeltijdpensioen

1. Op verzoek van de deelnemer kan deze gedeeltelijk met pensioen gaan, mits het dienstverband met de werkgever voor de overige overeengekomen arbeidsduur wordt voortgezet en het deelnemerschap overeenkomstig wordt verminderd. Een deelnemer kan maximaal tweemaal een verzoek tot deeltijdpensioen doen. De vermindering van de arbeidsduur is zodanig dat de resterende arbeidstijd afloopt. De resterende arbeidsduur kan 80%, 60% of 40% van een voltijds dienstverband bedragen. Een ingegaan deeltijdpensioen is onherroepelijk, een tweede verzoek tot deeltijdpensioen betreft dus altijd een verhoging van het deeltijdpensioen.
2. Het verzoek voor deeltijdpensioen geldt op dezelfde wijze voor het pensioen uit hoofde van de Middelloonregeling als voor het pensioen uit hoofde van de Beschikbare premiereregeling.
3. Het pensioenfonds dient ten minste drie maanden vóór de ingang van het deeltijdpensioen van een deelnemer door de werkgever van de afspraak als bedoeld in lid 1, onder overlegging van een kopie van de bedoelde afspraak, in kennis te worden gesteld.

Ingang van het deeltijdpensioen

4. Het deeltijdpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de arbeidsduur wordt verminderd overeenkomstig lid 1 en wordt uitgekeerd tot en met de maand van overlijden van de (deeltijd) gepensioneerde.

Hoogte van het deeltijdpensioen

5. Het deeltijdpensioen wordt berekend op de dag voorafgaand aan de datum van ingang van het deeltijdpensioen. Voor de vaststelling van de hoogte van het deeltijdpensioen, wordt:
 - a. het op de ingangsdatum van het deeltijdpensioen opgebouwde ouderdomspensioen vermenigvuldigd met het percentage van de vermindering van de arbeidsduur;
 - b. het in sub a berekende deeltijdpensioen wordt op basis van Artikel 21, lid 1 tot en met 4 vervroegd naar de ingangsdatum van het deeltijdpensioen.
 - c. het partnerpensioen wordt overeenkomstig berekend, tenzij de deelnemer heeft verzocht om met ingang van het deeltijdpensioen te kiezen voor uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen, zoals genoemd in Artikel 23.
 - d. Artikel 24 is niet van toepassing indien gekozen is voor deeltijdpensioen.

Gevolgen deeltijdpensioen voor de pensioenopbouw en risicodekking

6. De pensioenopbouw wordt voortgezet voor de overeengekomen arbeidsduur, waarvoor het dienstverband met de werkgever niet is beëindigd. Ten aanzien van de resterende arbeidsduur is de deelnemer deeltijdwerknemer en zijn de bepalingen van Artikel 6 onverkort van toepassing.
7. Voor het deel waarvoor de pensioenopbouw wordt beëindigd, wordt de deelnemer als pensioengerechtigde beschouwd. Hierdoor bestaat voor dit deel geen recht meer op tijdelijk partnerpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen of een premievrijstelling.
8. Op de pensioeningangsdatum van het resterende ouderdomspensioen, wordt het resterende pensioen berekend overeenkomstig Artikel 19 waarbij rekening wordt gehouden met het reeds ingegane pensioen.

Artikel 23 Uitruil partnerpensioen in ouderdompensioen

Keuze voor uitruil

1. De (gewezen) deelnemer kan kiezen om het partnerpensioen, voor zover dit is toe te rekenen aan deelnemersjaren gelegen vanaf 1 januari 2002, op de ingangsdatum van het ouderdompensioen om te zetten in een hogere aanspraak op ouderdompensioen. De (gewezen) deelnemer kan kiezen om een deel van, of het gehele partnerpensioen om te zetten in een hogere aanspraak op ouderdompensioen. Hierbij is elk percentage tussen 0% en 100% van het partnerpensioen mogelijk.

Toestemming partner

2. Voor gebruikmaking van de in lid 1 van dit artikel genoemde mogelijkheid heeft de (gewezen) deelnemer met een partner de instemming van deze partner nodig. De (gewezen) deelnemer dient een door het pensioenfonds verstrekte en door de partner ondertekende verklaring aan het pensioenfonds te overleggen waaruit blijkt dat de partner instemt met de gemaakte keuze. Deze overlegging dient ten minste 3 maanden vóór de pensioeningangsdatum te geschieden.
3. Indien de (gewezen) deelnemer geen partner heeft, is het bepaalde in lid 2 van dit artikel niet van toepassing.

Het bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner, zoals bedoeld in Artikel 17 komt niet in aanmerking voor omzetting in ouderdompensioen.

Berekening uitruil

4. De omzetting van het partnerpensioen in ouderdompensioen als genoemd in dit artikel vindt plaats op basis van een door het pensioenfonds vastgestelde sekseneutrale uitruilfactor. Deze uitruilfactoren zijn in bijlage 4 bij dit pensioenreglement opgenomen. Het verlies aan pensioen dat het gevolg is van de ruil van pensioenaanspraken kan niet worden gecompenseerd.

Artikel 24 **Variatie in uitkeringshoogte**

Keuze variatie uitkering bij ingang ouderdompensioen

1. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan op de pensioeningangsdatum, niet zijnde de ingangsdatum van het deeltijdpensioen, een variabele uitkeringshoogte van het ouderdompensioen worden vastgesteld.
2. De (gewezen) deelnemer kan op grond van lid 1 kiezen voor een tijdelijk hoger of lager ouderdompensioen. Het lagere ouderdompensioen bedraagt 75% van het hogere ouderdompensioen. De periode waarin het tijdelijk hogere of lagere ouderdompensioen wordt ontvangen, volgt direct op de ingangsdatum van het ouderdompensioen en heeft een duur van minimaal 1 en maximaal 10 jaar. Bij de toepassing van de variatie in de hoogte van de uitkeringen, mag in de jaren tussen de ingangsdatum van het pensioen en de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, een bedrag dat gelijk is aan 2x de voor die jaren geldende gehuwde AOW-uitkering zonder toeslag buiten aanmerking blijven.

Aanvraag termijn van variatie in uitkeringshoogte

3. Het verzoek om variatie in uitkeringshoogte zal door het pensioenfonds worden ingewilligd, indien het verzoek ten minste 3 maanden vóór de beoogde vervroegde ingangsdatum dan wel de pensioendatum is gedaan.

Berekening variabele uitkeringshoogte ouderdompensioen

4. Bij een variabele uitkeringshoogte van het ouderdompensioen zal het ouderdompensioen worden herrekend op basis van door het pensioenfonds vastgestelde sekseneutrale uitruilfactoren.
De uitruilfactoren, geldend op pensioenrichtdatum 68, zijn in bijlage 3 bij dit pensioenreglement opgenomen. De uitruilfactoren op een andere datum dan pensioenrichtdatum 68 worden op overeenkomstige wijze vastgesteld.
5. Voor zover dit het gevolg is van de variatie in de uitkeringshoogte op grond van dit artikel mag het ouderdompensioen meer bedragen dan het in Artikel 8 genoemde maximum.

Hoogte van het partner- en wezenpensioen

6. De keuze voor een variabele uitkeringshoogte van het ouderdompensioen heeft geen gevolgen voor de hoogte van het partner- en wezenpensioen.

Volgorde flexibiliseringsmogelijkheden

7. Indien in combinatie met een variabele uitkeringshoogte tevens vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdompensioen als bedoeld in artikel 21 plaatsvindt, wordt eerst het bepaalde in artikel 21 toegepast en vervolgens het bepaalde in dit artikel.
8. De keuze voor variatie van de uitkeringshoogte is niet mogelijk indien de deelnemer ook kiest voor deeltijdpensioen (Artikel 22).

Toeslagverlening

Artikel 25 Voorwaardelijke toeslagverlening

Voorwaardelijke toeslag actieven op basis van loonindex

1. Op de opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemers wordt jaarlijks op de eerste januari een toeslag verleend van maximaal de CAO-loonontwikkeling. Het pensioenfonds beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit het eigen vermogen van het pensioenfonds gefinancierd.

Voorwaardelijke toeslag inactieven op basis van prijsindex

2. Op:
 - a. de ingegane pensioenen;
 - b. de premievrije pensioenaanspraken als bedoeld in Artikel 16, lid 1;
 - c. de aanspraken op bijzonder partnerpensioen van gewezen partners van (gewezen) deelnemers en van pensioengerechtigden als bedoeld in Artikel 17;

wordt jaarlijks op de eerste januari een toeslag verleend van maximaal de ontwikkeling van het prijsindexcijfer, met dien verstande dat een negatieve stijging van het prijsindexcijfer op nul wordt gesteld, waarbij de negatieve stijging(en) wordt (worden) verrekend met latere positieve stijgingen totdat het saldo weer positief is. Het pensioenfonds beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit het eigen vermogen gefinancierd.

Algemeen

3. Bij de jaarlijkse vaststelling van de hoogte van de toeslagverlening als bedoeld in lid 1 en lid 2, worden de volgende uitgangspunten in acht genomen:
 - a. de hoogte van de toeslagverlening per 1 januari van enig jaar is afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar;
 - b. indien de beleidsdekkingsgraad beneden 110% ligt, wordt geen toeslag verleend;
 - c. de toeslag zal niet meer bedragen dan naar verwachting in de toekomst te realiseren is uit het eigen vermogen van het pensioenfonds boven de beleidsdekkingsgraad van 110%;
 - d. voor niet verleende toeslagen bestaat de mogelijkheid dit in de volgende vijf jaar met terugwerkende kracht te compenseren, met inachtneming van de bepalingen in artikel 137 van de Pensioenwet.

Het Pensioenfonds heeft de vrijheid hiervan af te wijken indien de (financiële) situatie van het Pensioenfonds naar haar oordeel hiertoe aanleiding geeft.

4. De toeslag zoals genoemd in lid 3 sub d wordt alleen verleend aan de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden geadmistreerd bij het pensioenfonds op moment van toekenning. Na uitgaande waardeoverdracht conform de bepaling in Artikel 41 of na afkoop conform de bepaling in Artikel 38 wordt geen additionele toeslag verleend op de afgekochte of overgedragen aanspraken.
5. Alleen indien en voor zover de middelen van het pensioenfonds, naar het oordeel van het pensioenfonds tenminste toereikend zijn voor een toeslag, wordt deze verleend. Wanneer de toeslagambitie niet in voldoende mate wordt gerealiseerd, zal de werkgever géén aanvullende premie of bijstorting verschuldigd zijn.

2. Middelloonregeling

6. De pensioengrondslag van een deelnemer die recht heeft op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw zoals vastgelegd in Artikel 15, kan jaarlijks op 1 januari verhoogd worden met maximaal de ontwikkeling van het prijsindexcijfer. Het pensioenfonds beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de in dit lid genoemde pensioengrondslag wordt aangepast.

Voorwaardelijke aanvullende toeslag inactieven

7. De aangesloten ondernemingen hebben per 1 juli 2020 een eenmalige storting ter grootte van € 17.000.000 (zeventien miljoen Euro) aan het pensioenfonds gedaan. Het pensioenfonds heeft deze storting gereserveerd in een bestemmingsreserve, genaamd toeslagendepot inactieven. Dit depot heeft als enige doelstelling het financieren van de aanvullende toeslag inactieven en:
 - a. wordt jaarlijks verhoogd of verlaagd met het rendement, te weten het rendementspercentage over het vermogen dat door het Pensioenfonds over deze periode behaald is en in het jaarverslag is opgenomen; en
 - b. wordt jaarlijks verlaagd met de koopsom van de aanvullende toeslag inactieven; en
 - c. kent geen maximum en wordt opgeheven indien het depot nihil wordt; en
 - d. wordt toegevoegd aan de algemene reserve van het pensioenfonds, wanneer de toezichthouder dit vereist, of op basis van het financieel toetsingskader handhaving van het Toeslagendepot inactieven niet langer mogelijk is; en
 - e. wordt aangesproken indien het pensioenfonds, vanwege de financiële positie, een korting moet gaan doorvoeren. Het toeslagendepot inactieven wordt dan aangesproken om de korting te verlagen of te voorkomen.

Bij toepassing van sub d en e zal het pensioenfonds besluiten tot een oplossing die zoveel mogelijk recht doet aan de bestemming van dit depot, namelijk toeslagverlening aan de inactieven.

8. Ten laste van het toeslagdepot inactieven kan het pensioenfonds jaarlijks beslissen tot een aanvullende toeslag inactieven. Deze toeslag wordt verleend over de op het moment van toekenning van de toeslag bij het pensioenfonds opgebouwde pensioenen van gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden.
9. De aanvullende toeslag inactieven;
 - a. is voorwaardelijk en wordt voor het eerst per 1 januari 2021 verleend; en
 - b. wordt alleen toegekend indien en voor zover de toeslag als bedoeld in lid 2 (in het verleden) niet volledig is toegekend, waarbij de in lid 3 genoemde vijfjaarstermijn voor inhaaltoeslagen vervalst; en
 - c. is een percentage over de opgebouwde pensioenen; en
 - d. wordt jaarlijks door het pensioenfonds vastgesteld, zolang het Toeslagendepot inactieven een positief saldo heeft, waarbij het streven is dat het Toeslagendepot Inactieven over een periode van 15 jaar blijft bestaan; en
 - e. zal niet worden verleend, indien toekenning niet is toegestaan op grond van de op het moment van toekenning geldende wet- en regelgeving. Op basis van de huidige wetgeving wordt de Aanvullende Toeslag Inactieven niet verleend indien het Pensioenfonds, gezien de beleidsdekkingsgraad, niet beschikt over het minimaal vereist eigen vermogen.

3. Beschikbare premiereregeling

Hoofdstuk 3 Beschikbare premiereregeling

Artikel 26 Beschikbare premiereregeling

Jaarlijkse opbouw

1. De beschikbare premiereregeling is onderdeel van deze hybride pensioenregeling. Het pensioenfonds draagt de verantwoordelijkheid voor de opzet, inrichting en uitwerking van de beleggingen die worden aangeboden in de Beschikbare premiereregeling. Hierbij heeft het pensioenfonds zorgplicht conform wet- en regelgeving. In de Beschikbare premiereregeling wordt gestreefd naar een pensioen zoals bepaald in dit artikel en artikel 27.
2. Voor de opbouw in de Beschikbare premiereregeling gericht op een opbouw van ouderdomspensioen van 0,375% van de pensioengrondslag per dienstjaar en een uitgesteld opgebouwd partnerpensioen stelt de werkgever gedurende het deelnemerschap maandelijks een premie beschikbaar

Aan deze Beschikbare premiereregeling is geen verzekering verbonden. Dit betekent dat bij:

- a. arbeidsongeschiktheid, geen recht bestaat op een arbeidsongeschiktheidspensioen noch op een recht op premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid.
- b. overlijden maximaal het opgebouwde kapitaal beschikbaar komt voor inkoop van partner- en/of wezenpensioen, voor zover dat binnen de fiscale grenzen ingekocht kan worden.

Inrichting Beschikbare premiereregeling

3. De premie als bedoeld in lid 2 wordt gestort op een bij het pensioenfonds op naam van de deelnemer geadmistreerde pensioenkapitaalrekening. Deze premie bestaat uit een werkgeversbijdrage en een deelnemersbijdrage. Via deze rekening worden de beleggingen mogelijk gemaakt. Het pensioenfonds voert de beleggingen uit in samenwerking met een vermogensbeheerder.
4. In overeenstemming met het karakter van een premieovereenkomst zijn de financiële risico's- en kosten van de beleggingen, geheel voor rekening van de (gewezen) deelnemer.
5. Het pensioenfonds draagt zorg voor de inrichting van de belegging van de pensioenpremies zoals die op de pensioenkapitaalrekening worden gestort en het beheer van het saldi van pensioenkapitaalrekening.
6. Het pensioenfonds heeft een uitgebreide zorgplicht bij de beleggingen in deze beschikbare premiereregeling. In dit kader wordt aan iedere deelnemer een brochure beschikbare premiereregeling ter beschikking gesteld. Iedere deelnemer ontvangt een inschrijfformulier, een beleggingsformulier en een mutatieformulier. Deze formulieren dienen ingevuld en ondertekend te worden bij in dienst treding en zijn nadien beschikbaar op de website van het fonds. (bijvoorbeeld ten behoeve van aanpassingen van de beleggingskeuzes), Op de formulieren worden de voorwaarden van de verschillende mogelijkheden in detail beschreven. Via mutatieformulieren kan de beleggingskeuze aangepast worden. Het pensioenfonds controleert de invulling en ondertekening van de formulieren en de keuzes.

Risicohouding

7. Het pensioenfonds heeft een risicohouding vastgesteld en vastgelegd in de ABTN. Het pensioenfonds heeft periodiek overleg met de vermogensbeheerder en evalueert periodiek de lifecycles, aangeboden beleggingsfondsen, beleggingsresultaten en de te verstrekken informatie aan de hand van vooraf vastgestelde criteria. Bovendien evalueert het pensioenfonds periodiek de keuzes van de deelnemers ten aanzien van de aangeboden lifecycles.

Pensioenkapitaalrekening

8. De beschikbare premie wordt op een ten name van de deelnemer staande pensioenkapitaalrekening gestort. Het saldo van de pensioenkapitaalrekening bestaat uit de volgende elementen:
 - a. de gestorte pensioenpremies, conform Artikel 27; én
 - b. het saldo van de op deze pensioenkapitaalrekening bijgeschreven beleggingsopbrengsten en afgeschreven beleggingsverliezen; en noch op een recht op premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid; én
 - c. de door de vermogensbeheerder ingehouden kosten.

Aanspraken

9. Op de pensioeningangsdatum of bij eerder overlijden wordt het opgebouwde saldo op de pensioenkapitaalrekening conform artikel 29 van dit pensioenreglement, omgezet in één of meer van pensioenaanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen. Hoofdstuk 2, artikel 9 lid 3, 10 lid 1, 11 lid 1 en artikel 20 tot en met 25 zijn van overeenkomstige toepassing.

3. Beschikbare premieregeling

Artikel 27 Beschikbaar gestelde pensioenpremie

1. De door het pensioenfonds op grond van de uitvoeringsovereenkomst van de werkgever ontvangen pensioenpremie, wordt door het pensioenfonds in maandelijkse termijnen gestort op de pensioenkapitaalrekening van de deelnemer, als bedoeld in Artikel 26, lid 8.

De hoogte van de premie is afhankelijk van de leeftijd van de deelnemer per 1 januari van het betreffende jaar en de pensioengrondslag. Deze storting is in totaal gelijk aan een leeftijdsafhankelijke premie als percentage van de pensioengrondslag van de deelnemer volgens onderstaand schema.

De jaarlijkse premiepercentages vanaf 1 januari 2020

Leeftijd	Percentage van de pensioengrondslag ¹
	%
18 tot en met 19	1,40
20 tot en met 24	1,54
25 tot en met 29	1,80
30 tot en met 34	2,08
35 tot en met 39	2,42
40 tot en met 44	2,80
45 tot en met 49	3,26
50 tot en met 54	3,82
55 tot en met 59	4,48
60 tot en met 64	5,30
65 tot en met 67	6,14

Voorbeeldberekening.

Voor een deelnemer geboren op 23 februari 1975, met een voltijds pensioengevend salaris van € 45.000,- en een deeltijdfactor van 80% wordt de beschikbare premie in 2020 als volgt berekend:

Zijn leeftijd is op 1 januari 2020 44 jaar. Het premiepercentage is dus 2,80 %. De pensioengrondslag is € 29.929 (45.000 -/ 15.071 (franchise in 2020)). In 2020 is de jaarpremie van deze deelnemer voor de Beschikbare premieregeling: $2,80\% * 29.929 * 80\% = € 670,41$

2. Als de deelnemer niet gedurende het gehele jaar aan de pensioenregeling deelneemt, wordt de pensioenpremie naar evenredigheid van de duur van de deelname verlaagd. Indien de deelnemer minder dan de bij de werkgever volledige werktijd werkzaam is, wordt de pensioenpremie vermenigvuldigd met de deeltijdfactor als bedoeld in Artikel 6 lid 3.
3. De jaarlijks in te leggen premie als bedoeld in lid 1 kan alleen gerealiseerd worden indien en voor zover deze opbouw uit de premie (en de aanwezige middelen in het premiedepot) gefinancierd kan worden (zie artikel 40). Elk kalenderjaar, voor het eerst in 2020, besluit het pensioenfonds in het laatste kwartaal van dat kalenderjaar of de in lid 1 genoemde premie voor het volgende kalenderjaar gefinancierd kan worden uit de vaste premie of dat dit percentage voor het volgende kalenderjaar verlaagd moet worden. Een verlaging geldt alleen voor dat volgende kalenderjaar.

¹ Genoemde percentages zijn gebaseerd op de tweede kolom van de 3%-staffel uit het Beschikbare premiebesluit van 20 december 2019, nr. 2019-21333 (stcrt 2019, 66203), gericht op een opbouw van het ouderdomspensioen van 0,375% van de pensioengrondslag per dienstjaar en een uitgesteld opgebouwd partnerpensioen (20% van de staffelpercentages).

3. Beschikbare premiereregeling

Artikel 28 **Belegging pensioenpremies**

Beleggingsmogelijkheden

1. Het pensioenfonds biedt beleggingsmogelijkheden aan waaruit de deelnemer kan kiezen. De deelnemer is verplicht hiervoor een formulier in te vullen, het beleggersformulier te doorlopen en beide te ondertekenen.
2. In de basis zijn er de volgende mogelijkheden:
 - a. belegging in de Lifecycle standaard (default);
 - b. belegging in de Lifecycle doorbeleggen;
 - c. opting uit;
 - d. een combinatie van de voorgaande opties.
3. De Lifecycle standaard en de Lifecycle doorbeleggen zijn gebaseerd op een profiel dat geldt voor de groep waartoe de deelnemer behoort, volgens de inzichten inzake prudent beleggen en de door het pensioenfonds vastgestelde risicohouding.

De lifecycles zijn afgestemd op de verschillende leeftijdscategorieën en bijbehorende beleggingshorizon. Voor iedere leeftijdsgroep wordt een geschikte spreiding over zakelijke waarden en vastrentende waarden vastgesteld. Is de pensioenrichtdatum nog ver weg, dan wordt vooral belegd in zakelijke waarden. Naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt, wordt meer zekerheid ingebouwd door meer te beleggen in vastrentende waarden.

Belegging in Lifecycles

4. De deelnemer kan kiezen voor een door het pensioenfonds samengesteld 'lifecycle' fonds. De (gewezen) deelnemer die geen keuze heeft gemaakt wordt ingedeeld in de Lifecycle standaard. Dit is de default.

In de Lifecycle standaard is het beleggingsrisico afhankelijk van de leeftijd van de deelnemers. Is de deelnemer jong, dan kan er meer beleggingsrisico genomen worden, met kans op hogere rendementen dan als een deelnemer ouder is. Bij een oudere deelnemers wordt van een lager beleggingsrisico uitgegaan omdat dan meer nadruk ligt op het behoud van het opgebouwde kapitaal. De Lifecycle standaard is samengesteld uit circa 14 'beleggingsbouwstenen', zoals bijvoorbeeld aandelen uit Europa, staats- en bedrijfsobligaties etc. Het pensioenfonds is -in samenwerking met de vermogensbeheerder – verantwoordelijk voor de selectie van deze beleggingsbouwstenen en de samenstelling en weging in de lifecycle om het gewenste risicoprofiel te bereiken. Het pensioenfonds gebruikt een (beperkte) ALM studie om de risicoprofielen van de Lifecycle Standaard te bepalen en periodiek te controleren. Bij de Lifecycle standaard gaat het risicoprofiel er van uit dat de deelnemer bij pensionering kiest voor inkoop van het opgebouwde pensioenkapitaal in pensioenrechten bij het pensioenfonds, dan wel bij een andere pensioenuitvoerder. Het risicoprofiel, of te wel de risicohouding, wordt vastgesteld door cao-partijen.

5. De (gewezen) deelnemer kan kiezen voor het Lifecycle doorbeleggen. Het risicoprofiel van dit fonds gaat er van uit dat de deelnemer bij pensionering kiest voor doorbeleggen met het opgebouwde pensioenkapitaal na pensionering. Dit doorbeleggen is momenteel alleen mogelijk bij andere aanbieders dan het pensioenfonds. De Lifecycle doorbeleggen is tot een leeftijd van circa 55 jaar gelijk aan de Lifecycle standaard. Na de 55-jarige leeftijd kent de Lifecycle doorbeleggen een hoger risicoprofiel dan de Lifecycle standaard. De (gewezen) deelnemer loopt dan een groter beleggingsrisico, maar heeft ook kans op een hoger beleggingsrendement. Het pensioenfonds informeert deelnemers 15 jaar voor pensioendatum extra op deze keuzemogelijkheid.

Het is mogelijk om voor een deel van het kapitaal of de premie te kiezen voor de Lifecycle doorbeleggen. Vanaf 15 jaar voor pensioenrichtdatum (68) maakt de (gewezen) deelnemer een voorlopige keuze voor doorbeleggen. Op de pensioendatum maakt de (gewezen) deelnemer de

3. Beschikbare premiereregeling

definitieve keuze voor een vast pensioen of een variabel pensioen waarbij na de pensioendatum het kapitaal wordt doorbelegd. Het pensioenfonds voert dit zelf niet uit. Bij een definitieve keuze voor doorbeleggen dienen de (gewezen) deelnemers op de pensioeningangsdatum zelf een andere pensioenuitvoerder te kiezen. (zie artikel 29)

Bij de Lifecycle doorbeleggen wordt het beleggingsrisico langzamer en minder ver afgebouwd dan bij de Lifecycle standaard. De (gewezen) deelnemer heeft daardoor kans op een hoger rendement, maar loopt ook een groter beleggingsrisico.

De (gewezen) deelnemer kan de keuze voor doorbeleggen kenbaar maken, door de hiervoor benodigde formulieren inclusief klant- en risicoprofiel, te ondertekenen en aan het pensioenfonds te retourneren. Indien formulier voor wijziging Tot de pensioendatum kan de (gewezen) deelnemer op ieder moment de keuze wijzigen.

Voor de (gewezen) deelnemer die deelneemt aan de Lifecycle standaard en kiest voor de Lifecycle doorbeleggen, wordt de huidige lifecycle (gedeeltelijk) omgezet in de Lifecycle doorbeleggen. De premie wordt ook belegd in de Lifecycle doorbeleggen.

Voor de (gewezen) deelnemer die deelneemt aan de Lifecycle standaard en na de 55-jarige leeftijd kiest voor de Lifecycle doorbeleggen, wordt de huidige lifecycle (gedeeltelijk) omgezet in de Lifecycle doorbeleggen. De in te leggen premie wordt dan belegd in de Lifecycle doorbeleggen.

Opting out

6. Bij beleggen in de lifecycles wordt de risicohouding van de beleggingen vastgesteld door coöpartijen. Het pensioenfonds biedt de deelnemers ook aan zelf uit de door het pensioenfonds aangeboden beleggingsbouwstenen een beleggingsportefeuille op te bouwen. Daarmee kan de deelnemer geheel het eigen risico kiezen.
7. Bij opting-out neemt de deelnemer de verantwoordelijkheid voor de beleggingen van het pensioenfonds over. De deelnemer heeft de keuze om in één van de lifecycles te beleggen of kan zelf een mix van door het pensioenfonds aangeboden beleggingsfondsen vaststellen.

Indien de deelnemer heeft gekozen voor opting-out, adviseert het pensioenfonds, de deelnemer over verantwoorde keuzes bij de beleggingen vanuit de risicodraagkracht van de deelnemers en geeft daarbij voorbeelden over verantwoord portefeuillebeheer en attendeert de deelnemers op de risico's.

Het pensioenfonds dient vanuit zijn zorgplicht de beleggingskeuzes goed te keuren. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat, tenminste een keer per jaar getoetst wordt of de beleggingen van de deelnemer zich binnen de op basis van de vorige volzin geldende grenzen bevinden en informeert de deelnemer hierover. Indien deze afwijkt, zal het pensioenfonds de beleggingskeuze opnieuw laten bevestigen door de deelnemer met het beleggingsformulier. Indien dit niet binnen het pensioenfonds gestelde termijn ondertekend retour wordt ontvangen, worden de beleggingen door het pensioenfonds binnen een maand na deze termijn teruggezet naar de default. De kosten voor deze transitie zijn voor rekening deelnemer.

8. De deelnemer dient zijn keuze voor opting-out kenbaar te maken door de hiervoor benodigde formulieren inclusief het klant- en risicoprofiel, te ondertekenen en aan het pensioenfonds te retourneren. Indien de deelnemer heeft gekozen voor opting-out, adviseert het pensioenfonds, de deelnemer over verantwoorde keuzes bij de beleggingen vanuit de risicodraagkracht van de deelnemers en geeft daarbij voorbeelden over verantwoord portefeuillebeheer en attendeert de deelnemers op de risico's.

De vermogensbeheerder onderzoekt, in opdracht van het pensioenfonds, tenminste een keer per jaar of de beleggingen van de deelnemer zich binnen de op basis van de vorige volzin geldende grenzen bevinden en informeert de deelnemer hierover.

9. Opting-out staat niet open voor de gewezen deelnemer. Bij beëindiging van het huwelijk of partnerschap, wordt het te verevenen ouderdomspensioen belegd volgens de default. Vanaf het moment dat het deelnemerschap vóór de pensioeningangsdatum wordt beëindigd anders dan door overlijden of bij echtscheiding, heeft de gewezen deelnemer die belegt via Opting out, een half jaar de tijd om over te stappen naar de Lifecycle standaard of Lifecycle

3. Beschikbare premieregeling

doorbeleggen. Indien de gewezen deelnemer hier niet binnen de gestelde termijn opdracht voor gegeven heeft, wordt het saldo op de pensioenkapitaalrekening omgezet naar de default.

Overige bepalingen

10. Het pensioenfonds, zal de (gewezen) deelnemers schriftelijk informeren over de in dit artikel bedoelde beleggingsmogelijkheden en lifecycles. Ook eventuele wijzigingen hierin worden aan de deelnemers schriftelijk meegedeeld.
11. Als bij de aan- en verkoop van beleggingsfondsen door de vermogensbeheerder kosten in rekening worden gebracht, worden die in mindering gebracht op de te storten of de te onttrekken bedragen.
Het pensioenfonds heeft het recht eventuele (extra) uitvoerings(beheers)kosten van deze Beschikbare premieregeling te verrekenen met de premiestortingen van de deelnemers.

3. Beschikbare premiereregeling

Gebeurtenissen

Artikel 29 Pensioneren

Mogelijkheden tot aanwending van het kapitaal op de pensioeningangsdatum

1. Op de pensioeningangsdatum heeft de deelnemer de keuze tussen:
 - a. aankoop van aanspraken in de Middelloonregeling van het pensioenfonds;
 - b. aankoop van een vaste of variabele pensioen bij een pensioenuitvoerder naar keuze.
2. Het pensioenfonds verstrekt aan de (gewezen) deelnemer twee maanden vóór de pensioendatum of eerdere pensioeningangsdatum een opgave van de uit het op dat moment gevormde saldo van de pensioenkapitaalrekening te verkrijgen pensioenaanspraken. Tevens wordt een offerte gemaakt van de aanspraken die worden verkregen, indien dit kapitaal wordt aangewend voor de aankoop van pensioenaanspraken in de Middelloonregeling van het pensioenfonds.

Aankoop bij het pensioenfonds

3. Op de pensioeningangsdatum worden de pensioenkapitalen op de pensioenkapitaalrekeningen A, B én C aangewend voor de aankoop van pensioenaanspraken in het pensioenfonds.

Pensioenkapitaalrekening A:

Betreft het kapitaal uit de Beschikbare premiereregeling. Op deze Pensioenkapitaalrekening A staat het kapitaal dat is opgebouwd in Pensioenregeling (vanaf 1 januari 2006) en het kapitaal dat op grond van dit reglement sinds 1 januari wordt opgebouwd.

Pensioenkapitaalrekening B:

Betreft het pensioenkapitaal opgebouwd in de afgesloten prepensioenregeling.

Pensioenkapitaalrekening C:

Betreft de vrijwillige Beschikbare premiereregeling. In de pensioenregeling geldig vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 december 2014 bestond de mogelijkheid om vrijwillig extra kapitaal te sparen.

Dit artikel geldt voor alle genoemde kapitaalrekeningen, met uitzondering van de bepalingen over premiebetaling die alleen geldt voor Pensioenkapitaalrekening A.

De pensioeningangsdatum in deze Beschikbare premiereregeling is gelijk aan de pensioeningangsdatum in de Middelloonregeling. Uitkering van het pensioenkapitaal door middel van een bedrag ineens is niet mogelijk. Na aanwending van het pensioenkapitaal voor de aankoop van pensioenaanspraken vervalt de bepaling als opgenomen van artikel 42, lid 2 met betrekking tot de pensioenaanspraken die zijn verworven op grond van de voor en door de (gewezen) deelnemer gedane storting.

4. Bij aankoop van het pensioenkapitaal bij het pensioenfonds, wordt het op het moment van aankoop gevormde pensioenkapitaal aangewend voor de aankoop van een direct ingaand levenslang ouderdomspensioen met een bij overlijden van de gepensioneerde direct ingaand partnerpensioen ter grootte van 70% van dit ouderdomspensioen. Hierbij dienen de geldende bepalingen in de Pensioenwet en de Wet op de loonbelasting 1964 in acht genomen te worden.
5. Bij aankoop in het pensioenfonds worden de te verkrijgen pensioenaanspraken vastgesteld op basis van de grondslagen die zijn vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds. De aankoop vindt plaats op basis van sekseneutrale grondslagen. De aankoopfactoren zijn opgenomen in bijlage 5 van dit reglement.
6. Na omzetting van het pensioenkapitaal in pensioenaanspraken bij het pensioenfonds zijn de bepalingen uit de Middelloonregeling (hoofdstuk 2) van overeenkomstige toepassing op deze pensioenaanspraken.

3. Beschikbare premiereregeling

7. De door de (gewezen) deelnemer gemaakte keuzes ten aanzien van de pensioenaanspraken opgebouwd in de Middelloonregeling uit hoofde van Artikel 21, Artikel 22, Artikel 23 en Artikel 24 zijn op overeenkomstige wijze van toepassing op de pensioenaanspraken aangekocht vanuit het pensioenkapitaal.

Aankoop bij een andere pensioenuitvoerder

8. Het saldo van de pensioenspaarrekening kan ook worden aangewend voor aankoop van een vast of variabel pensioen bij een door de (gewezen) deelnemer aan te wijzen pensioenuitvoerder overeenkomstig het bepaalde in artikel 80 en 82 van de Pensioenwet. Het verzoek daartoe moet binnen één maand na ontvangst van de in lid 2 bedoelde opgave aan het pensioenfonds kenbaar gemaakt zijn. In dit verzoek dient het pensioenfonds gerechtigd te worden om het pensioenkapitaal over te dragen naar de aangewezen pensioenuitvoerder. Het pensioenfonds zal toetsen of de aangewezen pensioenuitvoerder een wettelijk toegestane pensioenuitvoerder is en zal vervolgens het pensioenkapitaal dat op de overdrachtsdatum is opgebouwd overdragen.
9. Bij aankoop bij een pensioenuitvoerder, maakt de (gewezen) deelnemer op de pensioendatum de keuze:
 - a. voor een vaste of variabele pensioenuitkering. Deze keuze geldt voor iedere gewezen deelnemer, onafhankelijk van de voorlopige keuze. Het variabele pensioen kan niet worden aangekocht bij het pensioenfonds. De (gewezen) deelnemer zal overeenkomstig het bepaalde in lid 8 zelf een uitvoerder dienen aan te wijzen die dit product voert;
 - b. tussen een ouderdomspensioen of een combinatie van ouderdomspensioen en partnerpensioen. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor een partnerpensioen, is het ouderdomspensioen lager.

Het pensioenfonds zal de (gewezen) deelnemer, periodiek en op de pensioendatum informeren over de mogelijkheid tot aankoop van een variabel pensioen. Bij een variabel pensioen wijzigt de hoogte van de pensioenuitkering tijdens de uitkeringsperiode. Een variabel pensioen is afhankelijk van de beleggingsresultaten van het belegd kapitaal. De waarde van de beleggingen bepalen ook na de pensioendatum de hoogte van de pensioenuitkering. De variabele pensioenuitkering geeft onzekerheid over de hoogte van de uitkeringen die voor de (gewezen) deelnemer financieel kan mee- of tegenvallen

Artikel 30 Overlijden voor de pensioen(ingangs)datum

Aankoop bij het pensioenfonds

1. Bij overlijden van de (gewezen) deelnemer worden de pensioenkapitalen op de pensioenkapitaalrekeningen A, B en C aangewend ter verhoging van het (tijdelijk) partnerpensioen en/of wezenpensioen uit hoofde van de Middelloonregeling van het pensioenfonds.

Vervallen saldo aan het pensioenfonds

2. Indien bij overlijden van de (gewezen) deelnemer de in lid 1 van dit artikel genoemde aankoop niet mogelijk is in verband met het ontbreken van een nabestaande aan wie een aanspraak op (tijdelijk) partner- of wezenpensioen uit hoofde van dit pensioenreglement kan worden uitgekeerd, zal het pensioenkapitaal vervallen aan het pensioenfonds.
3. Bij fiscale bovenmatigheid als gevolg van verhoging van het (tijdelijk) partnerpensioen en/of wezenpensioen als bedoeld lid 1 zal de overwaarde vervallen aan het pensioenfonds. Hierbij worden de fiscale grenzen zoals weergegeven in Artikel 8 in acht genomen.

Berekening aanspraken

4. Bij aankoop in het pensioenfonds worden de te verkrijgen pensioenaanspraken vastgesteld op basis van de grondslagen die zijn vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds. De aankoop vindt plaats op basis van sekseneutrale grondslagen. De aankoopfactoren zijn opgenomen in bijlage 5 van dit reglement.

3. Beschikbare premiereregeling

Artikel 31 Beschikbare premiereregeling en keuzemogelijkheden

Conform Middelloonregeling

1. De door de (gewezen) deelnemer gemaakte keuzes ten aanzien van de pensioenaanspraken opgebouwd in de Middelloonregeling uit hoofde van Artikel 21, Artikel 22, Artikel 23 en Artikel 24 zijn op overeenkomstige wijze van toepassing op de pensioenaanspraken aangekocht vanuit het pensioenkapitaal.

Keuze voor deeltijdpensioen

2. Indien de deelnemer heeft verzocht om deeltijdpensioen conform Artikel 22 van dit reglement dan geldt dit ook voor de Beschikbare premiereregeling.
3. Het saldo op de pensioenkapitaalrekening wordt naar rato van de gekozen deeltijd aangewend voor aankoop van pensioenaanspraken bij het pensioenfonds. De bepalingen uit Artikel 29 zijn van overeenkomstige toepassing.

3. Beschikbare premieregeling

Artikel 32 Arbeidsongeschiktheid en Beschikbare premieregeling

Indien en voor zover de dienstbetrekking eindigt, eindigt ook de opbouw voor de Beschikbare premieregeling.

Indien en voor zover er recht bestaat op premievrijstelling in de Middelloonregeling, blijft het deelnemerschap ook voor de Beschikbare premieregeling in stand. Er bestaat geen recht op premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid voor de Beschikbare premieregeling.

Artikel 33 Beëindiging van huwelijk of partnerschap / verevening van pensioenrechten

Bijzonder partnerpensioen

1. Indien de partnerrelatie met de partner als in partnerbegrip sub a, sub b of sub c zoals opgenomen in Artikel 1 van de (gewezen) deelnemer wordt beëindigd verkrijgt de gewezen partner recht op (de waarde van) een bijzonder partnerpensioen ten laste van de pensioenkapitaalrekening.
2. De waarde van het bijzonder partnerpensioen wordt berekend op basis van het ouderdomspensioen, ingaand op de pensioenrichtdatum 68 en bijbehorend levenslang partnerpensioen, dat op de beëindigingsdatum van de partnerrelatie ten laste van het dan aanwezige saldo op de pensioenkapitaalrekening kan worden aangekocht in de verhouding 100:70. Vervolgens wordt de hoogte van het daarbij vastgestelde partnerpensioen in aanmerking genomen en wordt berekend wat de waarde van dit partnerpensioen is op de beëindigingsdatum van de partnerrelatie. Deze waarde wordt onttrokken aan het saldo op de pensioenkapitaalrekening en wordt als een afzonderlijk saldo op naam van de gewezen partner ten behoeve van bijzonder partnerpensioen geadmistreerd. Het kapitaal komt beschikbaar bij pensionering of eerder overlijden van de (gewezen) deelnemer en zal worden aangewend voor de aankoop van bijzonder partnerpensioen voor de gewezen partner.
3. Bij overlijden van de gewezen partner vóór de (gewezen) deelnemer vervallen de rechten van de gewezen partner op het saldo als bedoeld in lid 2 en komt het betreffende saldo weer ten gunste van de (gewezen) deelnemer.

Ouderdomspensioen

4. Indien de partnerrelatie met de partner als in partnerbegrip sub a of sub b zoals opgenomen in Artikel 1 van de (gewezen) deelnemer wordt beëindigd heeft de gewezen partner overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding recht op pensioenverevening van het ouderdomspensioen.
De pensioenverevening vindt plaats door ten behoeve van de gewezen partner de helft van de waarde van het saldo op de pensioenkapitaalrekening dat ten behoeve van de (gewezen) deelnemer in de periode van de partnerrelatie is opgebouwd inclusief de daarop betrekking hebbende beleggingsresultaten af te splitsen. Voordat afsplitsing plaatsvindt wordt eerst de waarde ten behoeve van het bijzonder partnerpensioen als hiervoor in lid 1 omschreven, van het saldo van de pensioenkapitaalrekening afgesplitst.
5. Bij overlijden van de gewezen partner vóór de (gewezen) deelnemer vervallen de rechten van de gewezen partner op het saldo als bedoeld in lid 4 en komt het betreffende saldo weer ten gunste van de (gewezen) deelnemer.
6. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing indien partijen verevening van pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op scheiding.

3. Beschikbare premiereregeling

Termijn melding echtscheiding en overleggen bescheiden

7. Voor de gewezen partner ontstaat tegenover het pensioenfonds alleen een recht op uitbetaling van een deel van elk van de uit te betalen pensioentermijnen overeenkomstig de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding, als de beëindiging van de partnerrelatie binnen een termijn van twee jaar na de beëindiging van de partnerrelatie bij het pensioenfonds is gemeld. De melding dient daarbij te hebben plaatsgevonden door het indienen van een volledig ingevuld meldingsformulier, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
8. Naast het volledig ingevulde meldingsformulier is de (gewezen) deelnemer verplicht om indien aanwezig de huwelijkse voorwaarden, voorwaarde bij geregistreerd partnerschap of de schriftelijke overeenkomst met het oog op scheiding te overleggen aan het pensioenfonds.

Conversie

9. Op verzoek van de gewezen partner en de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde kan het verevend pensioenkapitaal tezamen met het afgesplitste saldo ten behoeve van het bijzonder partnerpensioen worden omgezet in een zelfstandige pensioenkapitaal voor de gewezen partner. De voorwaarden hiervoor en de wijze waarop dit gebeurt zijn vastgelegd in beleidsregels van het pensioenfonds.
10. Het zelfstandig pensioenkapitaal van de gewezen partner verkregen na conversie kan alleen belegd worden conform de Lifecycle standaard van het pensioenfonds, zoals beschreven in Artikel 28.

Kosten verevening en conversie

11. Het pensioenfonds zal de administratiekosten in verband met de verevening of conversie in gelijke delen bij beide betrokkenen in rekening brengen, dan wel in mindering brengen op de aan hen uit te betalen pensioenbedragen.
12. Bij de toepassing van dit artikel wordt rekening gehouden met een eventueel eerdere van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding en/of eerdere afsplitsing van de waarde van een bijzonder partnerpensioen ten behoeve van een andere gewezen partner van de (gewezen) deelnemer.

Artikel 34 Beëindiging van het deelnemerschap voor de pensioen(ingangs)datum

Kapitaal blijft in stand

1. Indien het deelnemerschap vóór de pensioeningangsdatum van de deelnemer anders dan door overlijden eindigt, behoudt betrokkene het voor en door hem tot dat ogenblik gevormde pensioenkapitaal. Het pensioenkapitaal wordt jaarlijks aangepast als gevolg van de gerealiseerde beleggingsresultaten conform Artikel 26, lid 8.
2. De gewezen deelnemer ontvangt een opgave met de hoogte van het tot aan de beëindiging van het deelnemerschap opgebouwde pensioenkapitaal en alle overige informatie die voor de gewezen deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging van de deelneming relevant is.

Overgang naar Lifecycle standaard

3. Vanaf het moment dat het deelnemerschap vóór de pensioeningangsdatum wordt beëindigd anders dan door overlijden, heeft de gewezen deelnemer één jaar de tijd om over te stappen naar de Lifecycle standaard of Lifecycle doorbeleggen. Indien de gewezen deelnemer niet binnen de gestelde termijn van één jaar hier opdracht voor heeft gegeven, neemt het pensioenfonds de verantwoordelijkheid voor de beleggingen over. Vanaf dat moment wordt het saldo op de pensioenkapitaalrekening van de gewezen deelnemer belegd volgens de default.

3. Beschikbare premieregeling

Toeslagverlening

Artikel 35 Toeslagverlening

Gezien het karakter van de Beschikbare premieregeling komt het ten behoeve van de deelnemer op te bouwen pensioenkapitaal niet voor verhoging door middel van een toeslag in aanmerking. Na aankoop van pensioenaanspraken uit het pensioenkapitaal is Artikel 25 van overeenkomstige toepassing op deze pensioenaanspraken.

4. Algemene bepalingen

Hoofdstuk 4 Algemene bepalingen

Artikel 36 Informatieverstrekking

Informatie bij aanvang van het deelnemerschap

1. Het pensioenfonds zal de deelnemer binnen drie maanden na de start van de verwerving van de pensioenaanspraken schriftelijk informeren over:
 - a. de inhoud van de pensioenregeling (pensioen 1-2-3);
 - b. de mogelijkheden voor de belegging van de premies voor de premieregeling;
 - c. de toeslagverlening;
 - d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds;
 - e. de uitvoering van de pensioenregeling;
 - f. persoonlijke omstandigheden die een actie van de werknemer kunnen vergen;
 - g. het recht van de deelnemer om gegevens op te vragen als bedoeld in lid 2.

De werknemer wordt daarbij tevens gewezen op de informatie die op de website van de pensioenuitvoerder is opgenomen en op de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen.

Deze informatie is onderdeel van de Pensioen 1-2-3 die het pensioenfonds opstelt en (digitaal) aan de deelnemer verstrekt. De deelnemer die niet heeft ingestemd met het gebruik van het (digitale) portaal, ontvangt deze korte uitleg van de pensioenregeling per post.

Algemene informatie

2. Het fonds stelt voor de (gewezen) deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde op zijn website de informatie beschikbaar als bedoeld in artikel 46a van de PW, te weten:
 - a. informatie over de pensioenregeling als bedoeld in artikel 21;
 - b. verdere informatie over de pensioenregeling;
 - c. informatie over uitvoeringskosten;
 - d. het bestuursverslag en de jaarrekening; en .
 - e. voor zover van toepassing;
 - i. informatie over de gevolgen van significante wijzigingen in de technische voorzieningen;
 - ii. informatie over het financieel crisisplan;
 - iii. informatie over het herstelplan of geactualiseerd herstelplan;
 - iv. het pensioenreglement; en
 - v. de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement.
 - vi. de verklaring inzake beleggingsbeginselen.

Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde hierom verzoekt verstrekt de pensioenuitvoerder de in het eerste tot en met derde lid bedoelde informatie en stukken elektronisch of schriftelijk.

Wijziging pensioenreglement

3. De pensioenuitvoerder informeert de (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde binnen drie maanden na een voor hem relevante wijziging in het pensioenreglement over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij de pensioenuitvoerder.

De pensioenuitvoerder informeert de gewezen partner binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

4. Algemene bepalingen

Informatie aan deelnemer

4. Jaarlijks verstrekt het pensioenfonds ten behoeve van de deelnemer:
 - a. een opgave van de hoogte van het opgebouwde pensioen;
 - b. informatie over de toeslagverlening;
 - c. de groei van uw Pensioen in het afgelopen jaar (Factor A);
 - d. informatie over vermindering van de pensioenen op grond van artikel 134 PW;
 - e. informatie over een variabele uitkering;
 - f. informatie over de reglementaire pensioenleeftijd;
 - g. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken, met de waarschuwing dat deze opgave kan verschillen van de definitieve hoogte van de te ontvangen pensioenuitkeringen;
 - h. informatie over de werkgever- en werknemerspremies;
 - i. informatie over garanties;
 - j. informatie over het land waar het pensioen is ondergebracht en de toezichthouder waar het pensioen onder valt;
 - k. informatie over de dekkingsgraad; en
 - l. voor zover van toepassing, informatie over de ingehouden kosten.

Deze informatieverplichting voldoet aan de eisen die de Pensioenwet hier aan stelt.

Het pensioenfonds verstrekt op verzoek van de deelnemer een opgave van Factor A over de zeven voorafgaande jaren. Het pensioenfonds kan een vergoeding vragen van de aan deze opgave verbonden kosten.

Informatie aan gewezen deelnemer

5. Het pensioenfonds zal aan de gewezen deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap een schriftelijk bewijs verstrekken, waarin de hoogte van zijn opgebouwde premievrije pensioenaanspraken is aangegeven. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer voorts:
 - a. informatie over de toeslagverlening;
 - b. informatie die voor de gewezen deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging van de deelneming relevant is, en
 - c. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds
 - d. informatie over vermindering van de pensioenen op grond van artikel 134 PW.
6. Het pensioenfonds stelt aan gewezen deelnemer jaarlijks beschikbaar op de portal en verstrekt vijfjaarlijks:
 - a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken, met de waarschuwing dat deze opgave kan verschillen van de definitieve hoogte van de te ontvangen pensioenuitkeringen;
 - b. informatie over toeslagverlening;
 - c. informatie over vermindering van de pensioenen op grond van artikel 134 PW;
 - d. informatie over een variabele uitkering;
 - e. informatie over de reglementaire pensioenleeftijd;
 - f. informatie over garanties;
 - g. informatie over het land waar het pensioen is ondergebracht en de toezichthouder waar het pensioen onder valt;
 - h. voor zover van toepassing, informatie over de ingehouden kosten.

Informatie aan pensioengerechtigde

7. De pensioenuitvoerder verstrekt degene die pensioengerechtigde wordt :
 - a. een opgave van zijn pensioenrecht;
 - b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen
 - c. informatie over toeslagverlening;
 - d. informatie over vermindering van de pensioenen op grond van artikel 134; en
 - e. informatie die voor degene die pensioengerechtigde wordt specifiek in het kader van de pensioeningang van belang is.

4. Algemene bepalingen

8. De pensioenuitvoerder verstrekt de pensioengerechtigde jaarlijks:
- een opgave van zijn pensioenrecht;
 - een opgave van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen wanneer de pensioenregeling daarin voorziet;
 - informatie over toeslagverlening;
 - informatie over vermindering van de pensioenen op grond van artikel 134 PW;
 - informatie over garanties; en
 - informatie over het land waar het pensioen is ondergebracht en de toezichthouder waar het pensioen onder valt.

Informatie aan (gewezen) partner en/of kinderen

9. De pensioenuitvoerder verstrekt degene die gewezen partner wordt en een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:
- een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraak op partnerpensioen;
 - informatie over toeslagverlening;
 - informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is; en
 - informatie over vermindering van de pensioenen op grond van artikel 134 PW.
10. De pensioenuitvoerder verstrekt de gewezen partner met aanspraak op bijzonder partnerpensioen ten minste een keer in vijf jaar:
- een opgave van de opgebouwde aanspraak op partnerpensioen;
 - informatie over toeslagverlening; en
 - informatie over vermindering van de pensioenen op grond van artikel 134 PW.
11. Indien en voor zover op grond van Artikel 17 recht ontstaat op een te verevenen ouderdompensioen verstrekt het pensioenfonds hiervan aan de gewezen-partner een bewijsstuk van de tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap opgebouwde aanspraak waarop pensioenverevening zal worden gebaseerd alsmede de ingangsdatum van de uitbetaling. De (gewezen) deelnemer of gepensioneerde ontvangt daarvan een afschrift.
12. Het pensioenfonds verstrekt na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde aan de (ex-)-partner en de kinderen een bewijsstuk ter zake van de bestaande aanspraken op (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen.

Informatie Beschikbare premiereregeling

13. Jaarlijks wordt aan de deelnemers een opgave verstrekt van het saldo van de pensioenkapitaalrekeningen, de daarbij gebruikte veronderstellingen en een indicatie van de uit het opgebouwde saldo te verkrijgen pensioenaanspraken. De deelnemer wordt ook geïnformeerd over de mogelijkheden van een variabel pensioen. Deze informatieverplichting moet in ieder geval voldoen aan de eisen die de Pensioenwet hier aan stelt.
14. Bij beëindiging van de deelname en daarna eens in de vijf jaar ontvangt de gewezen deelnemer van het pensioenfonds tenminste de in de Pensioenwet omschreven verplichte informatie.
15. Het pensioenfonds verstrekt aan de partner op het moment dat deze de status van gewezen partner verkrijgt en daarna tenminste één keer in de vijf jaar ten minste de in de Pensioenwet omschreven informatie.
16. Onverminderd het bepaalde in dit artikel verstrekt het pensioenfonds op verzoek aan de deelnemer of gewezen deelnemer binnen drie maanden een opgave van de hoogte van het opgebouwde saldo. Het pensioenfonds kan een vergoeding vragen voor de aan deze opgave verbonden kosten.

4. Algemene bepalingen

Artikel 37 **Uitkering**

1. De pensioenen worden door het pensioenfonds uitgekeerd bij achterafbetaling in maandelijkse termijnen ten bedrage van 1/12e van het jaarlijkse pensioenbedrag.
2. Voor de uitbetaling van een pensioentermijn kan het pensioenfonds jaarlijks overlegging eisen van een bewijs waaruit blijkt dat de rechthebbende op het pensioen in leven is (attestatie de vita), alsmede van alle andere stukken, welke door het pensioenfonds of de andere pensioenuitvoerder als bedoeld in artikel 29 lid 9 en 10, voor de uitbetaling nodig worden geacht.
3. De uitkeringen worden onder inhouding van de verschuldigde belastingen, andere verplichte heffingen of andere met de (vervroegde) gepensioneerde overeengekomen inhoudingen, door of namens het pensioenfonds aan de rechthebbenden uitgekeerd en wel op een door de rechthebbende aangewezen bank- of girorekening.
4. Ten onrechte genoten uitkeringen moeten aan het pensioenfonds worden terugbetaald.

4. Algemene bepalingen

Artikel 38 Afkoop en kleine pensioenen

1. De aanspraken op pensioen kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, behoudens dan in de gevallen voorzien bij of krachtens Artikel 65 tot en met 69 van de Pensioenwet. Bij beëindiging van de deelneming na 1 januari 2019, komen pensioenbedragen van maximaal € 2,- bruto per jaar automatisch te vervallen.

Automatische waardeoverdracht kleine pensioenen

2. Het pensioenfonds zal na beëindiging van de deelneming de opgebouwde pensioenaanspraken van de gewezen deelnemer overdragen naar de pensioenregeling van de nieuwe werkgever, indien op basis van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de reguliere ingangsdatum minder zal bedragen dan het op basis van artikel 66 PW bepaalde bedrag (€ 497,- in 2020, zie Bijlage 1). Hierbij worden de bepalingen uit artikel 66 en 70a Pensioenwet en de relevante bepalingen in Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling in acht genomen. Indien niet aan de voorwaarden wordt voldaan, zal de automatische waardeoverdracht niet plaatsvinden en blijven de opgebouwde aanspraken bij het pensioenfonds.

Afkoop ouderdomspensioen bij ingang

3. Het pensioenfonds heeft het recht om bij pensioeningang, pensioenaanspraken die het afkoopbedrag niet te boven gaan, af te kopen. De hoogte van dit afkoopbedrag wordt jaarlijks door de wetgever vastgesteld en is opgenomen in bijlage 1. Het pensioenfonds zal slechts tot afkoop overgaan indien het tot het tijdstip van beëindiging opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen op jaarbasis minder is dan de uitkering van ouderdomspensioen ter grootte van het in Bijlage 1 genoemde afkoopbedrag en er geen procedure tot waardeoverdracht is gestart. Hierbij worden de voorwaarden van artikel 66 van de Pensioenwet en artikel 16 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplicht beroepspensioenregeling in acht genomen.

Afkoop partnerpensioen

4. Het pensioenfonds heeft jegens de partner het recht om een recht op partnerpensioen en eventuele andere pensioenrechten ten behoeve van de nabestaanden van dezelfde deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerd af te kopen, indien de uitkering van het partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan het in Bijlage 1 genoemde afkoopbedrag.

Afkoop bijzonder partnerpensioen

5. Het pensioenfonds heeft jegens de gewezen partner het recht om een aanspraak op bijzonder partnerpensioen af te kopen indien de uitkering van het partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan het in Bijlage 1 genoemde afkoopbedrag.

Termijnen van informatie en uitbetaling

6. Het pensioenfonds dat gebruik wil maken van het in het lid 4 bedoelde recht informeert de gepensioneerd over zijn besluit hieromtrent binnen zes maanden na de pensioeningangsdatum en gaat over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden.
7. Als het pensioenfonds gebruik maakt van het in het lid 4 of lid 5 bedoelde recht informeert het pensioenfonds de (gewezen) partner hierover binnen zes maanden na de ingangsdatum respectievelijk binnen zes maanden na melding van de scheiding en gaat binnen die termijn over tot uitbetaling van de afkoopwaarde aan de (gewezen) partner.

4. Algemene bepalingen

Combinatie pensioenaanspraken uit Middelloonregeling en Beschikbare Premieregeling

8. Met de pensioenaanspraken zoals vermeld in lid 3, 4 en 5 van dit artikel wordt het totaal bedoeld van de pensioenaanspraken opgebouwd in de Middelloonregeling (Hoofdstuk 2) én de pensioenaanspraken die verkregen kunnen worden na aanwenden van het opgebouwde pensioenkapitaal uit de Beschikbare premieregeling (Hoofdstuk 3).

De berekening van de afkoop

9. De afkoop als bedoeld in dit artikel vindt plaats op basis van door het pensioenfonds vastgestelde sekseneutrale afkoopfactoren. Periodiek beoordeelt het pensioenfonds, gehoord de actuaris, of de afkoopfactoren aanpassing behoeven en neemt indien noodzakelijk een besluit tot aanpassing van de factoren. De geldende afkoopfactoren conform dit artikel zijn vastgelegd in Bijlage 6 bij dit pensioenreglement.

Beslaglegging

10. Beslag op pensioenaanspraken vóór de pensioeningangsdatum, voor zover niet bij of krachtens enige wet anders geregeld, is niet toegestaan. Geen beperking geldt, als het beslag dient tot verhaal van onderhoud, waarop de beslaglegger volgens de wet aanspraak heeft. Loonbeslag op pensioenaanspraken na pensioeningangsdatum is conform de wettelijke bepalingen toegestaan.

4. Algemene bepalingen

Artikel 39 Verzekering

1. Het pensioenfonds kan ter dekking van zijn pensioenverplichtingen verzekeringen sluiten bij een of meerdere verzekeraars, in welk geval het pensioenfonds in de polis als bevoordeelde zal worden aangewezen. Het pensioenfonds heeft echter het recht de pensioengerechtigde als bevoordeelde aan te wijzen. Hierbij worden de fiscale grenzen in acht genomen.
2. Voor zover het pensioenfonds pensioenverplichtingen dekt door het sluiten van overeenkomsten met een of meer verzekeraars gelden de polisvoorwaarden van deze maatschappij(en). In dat geval is het pensioenfonds tot geen verdere uitbetaling van enig bedrag verplicht dan het zelf op grond van de gesloten verzekeringsovereenkomst van de verzekeraar ontvangt, mits het pensioenfonds de daarvoor benodigde premies heeft voldaan. De voorwaarden van deze overeenkomst liggen voor de belanghebbenden bij het pensioenfonds ter inzage.
3. Het pensioenfonds zal niet tot uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen overgaan, indien en voor zover de arbeidsongeschiktheid is ontstaan wordt bevorderd of verergerd door één van de hieronder genoemde oorzaken. Het maakt niet uit of dat een indirect of direct gevolg is. Het gaat om deze oorzaken:
 - a. opzet of (on)bewuste roekeloosheid van de deelnemer.
 - b. tijdens of als gevolg van het deelnemen aan een niet-Nederlandse gewapende dienst;
 - c. atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan;
 - d. door molest. Met molest bedoelen we:
 - i. een gewapend conflict, hier wordt onder verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruik makend van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapende optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties;
 - ii. burgeroorlog, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is;
 - iii. opstand, hier wordt onder verstaan georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
 - iv. binnenlandse onlusten, hier wordt onder verstaan min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat;
 - v. oproer, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag;
 - vi. munitie, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.
 - e. door zich te bevinden in een gebied met een oranje of rood reisadvies van de Nederlandse overheid.
4. De deelnemer is verplicht om alle verplichtingen die voortvloeien uit de WIA na te komen. Bij niet nakoming kan de premievrije voortzetting en/of het arbeidsongeschiktheidspensioen worden verminderd. Dit geldt in ieder geval indien en voor zover de deelnemer geen recht heeft op uitbetaling van de WIA-uitkering.

4. Algemene bepalingen

5. Het arbeidsongeschiktheidsrisico van een deelnemer is niet meer verzekerd als:
 - a. de arbeidsovereenkomst van de deelnemer met de aangesloten onderneming die aan het fonds is verbonden eindigt of de deelnemer voortuitlopend op de beëindiging op non-actief wordt gesteld. Dit geldt niet indien de eerste ziektedag tijdens het deelnemerschap is gelegen.
 - b. de deelnemer met (vervroegd) pensioen gaat;
 - c. de eerste ziektedag van de deelnemer na de 66-jarige leeftijd is gelegen;
 - d. de deelnemer overlijdt.

6. Er bestaat geen recht op arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrije voortzetting of uitkering als gevolg van overlijden, indien en voor zover:
 - a. dit voortvloeit uit een salarisstijging van 25% op jaarbasis;
 - b. De Nederlandsche Bank de toestand van oorlog vaststelt.

7. Het pensioenfonds zal niet overgaan tot uitkering van het te bereiken partnerpensioen als bedoeld in artikel 11 lid 3 en artikel 13 lid 4 indien en voor zover er sprake is van de in lid 5 genoemde situatie en voor zover de deelnemer overlijdt door één van de oorzaken hieronder. Het maakt niet uit of dat een indirect of direct gevolg is. Deze oorzaken zijn:
 - a. als gevolg van een misdrijf begaan door de voor het levenslange partnerpensioen of wezenpensioen in aanmerking komende nabestaande(n), waarvoor deze nabestaande(n) strafrechtelijk is (zijn) veroordeeld;
 - b. als gevolg van één van de oorzaken als bedoeld in lid 3 sub b tot en met e.

Onder overlijdensrisicoverzekering wordt verstaan het op risico basis verzekerde partner- en of wezenpensioen. Het op de datum van overlijden opgebouwde partnerpensioen zal wel uitgekeerd worden.

8. De deelnemer stelt het pensioenfonds schriftelijk in kennis als deze deelnemer gedurende een periode van langer dan 6 maanden werkzaamheden buiten de Europese Unie gaat verrichten. Dit kan invloed hebben op de voorwaarden of hoogte van de uitkering bij overlijden of arbeidsongeschiktheid.

4. Algemene bepalingen

Artikel 40 Financiering van de pensioenen

Uitvoeringsovereenkomst

1. De werkgever voldoet het pensioenfonds de verschuldigde premie uit hoofde van deze pensioenregeling. De voorwaarden voor de vaststelling van de premie zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst, die is gebaseerd op de pensioen-cao. Het pensioenfonds heeft met iedere aangesloten onderneming een uitvoeringsovereenkomst afgesloten

Werkgeversbijdrage Middelloonregeling en Beschikbare premiereregeling

2. Deze regeling is in opzet een zogenaamde Collective Defined Contribution-regeling of CDC-regeling. Voor de financiering van de aanspraken uit hoofde van de Middelloonregeling en de Beschikbare premiereregeling, is de werkgever aan het pensioenfonds een vaste premie verschuldigd ter grootte van 22,8% van de pensioengevende salarissom (inclusief de deelnemersbijdrage). Onder pensioengevende salarissom wordt verstaan het pensioengevend salaris van alle deelnemers op basis van de grondslagen zoals opgenomen in dit pensioenreglement. De werkgever draagt de vaste premie af aan het pensioenfonds.
3. De vaste premie van 22,8% geldt voor een vaste periode van vijf jaar (2020 tot en met 2024). Na deze periode blijft deze premie ongewijzigd, tenzij cao-partijen en het pensioenfonds een nieuwe vaste premie overeenkomen. Bij een wijziging van de vaste premie mag slechts rekening worden gehouden met prospectieve wijzigingen in economische en/of actuariale uitgangspunten.

De verhoging van de werkgeversbijdrage voor de jaarlijkse pensioenpremie van 1,8% van de pensioengevende salarissom is voor onbepaalde tijd en zal ook in de opvolgende pensioen-cao's voor pensioenopbouw worden aangewend. Indien deze 1,8% op grond van wet- en regelgeving niet meer voor pensioenopbouw kan worden aangewend, zullen cao-partijen besluiten om deze 1,8% in de pensioensfeer aan te wenden (bijvoorbeeld vermindering werknemersbijdrage). Als dit ook niet mogelijk blijkt, zullen cao-partijen besluiten tot een andere aanwending in de arbeidsvoorwaardelijke sfeer.

Premiedepot

4. Het per 1 januari 2020 bestaande premiedepot wordt voortgezet. Het premiedepot heeft als enige doelstelling het egaliseren van de premie gedurende een bepaalde periode. Het is niet toegestaan om het depot voor een ander doel te gebruiken dan de betaling van toekomstige pensioenpremies. Het premiedepot kent geen maximum. De middelen in het premiedepot behoren tot de bezittingen van het pensioenfonds.
5. Het premiedepot dat per 1 januari 2020 reeds bestaat, zal:
 - a. jaarlijks per 31 december worden verhoogd of verlaagd met het rendement, te weten het rendementspercentage over het vermogen dat door het pensioenfonds over deze periode behaald is en in het jaarverslag is opgenomen;
 - b. indien en voor zover in een bepaald jaar sprake is van een positief verschil tussen de vaste premie en de benodigde kostendekkende premie, verhoogd worden met dit positieve verschil;
 - c. indien en voor zover in een bepaald jaar sprake is van een negatief verschil tussen de vaste premie en de benodigde kostendekkende premie, verlaagd worden met dit negatieve verschil;
 - d. verlaagd worden indien en voor zover het pensioenfonds, vanwege de financiële positie, een korting moet gaan doorvoeren als bedoeld in artikel 42;
 - e. toegevoegd worden aan de algemene reserve van het pensioenfonds, wanneer DNB dit verlangt of op basis van het financieel toetsingskader handhaving niet langer is toegestaan.

Bij toepassing van sub d en sub e besluit het pensioenfonds binnen de mogelijkheden van wet- en regelgeving tot een oplossing die zoveel mogelijk recht doet aan de doelstelling van het premiedepot (namelijk betaling van toekomstige pensioenpremies).

4. Algemene bepalingen

Verlagen jaarlijkse pensioenopbouw

6. Op het moment dat het pensioenfonds vaststelt dat er een premietekort is en het premiedepot niet toereikend is, stelt het pensioenfonds de cao-partijen daarvan binnen een week op de hoogte. Indien de cao-partijen besluiten tot verhoging van de deelnemersbijdrage en dit voor 1 december voor aanvang van het kalenderjaar melden aan het pensioenfonds, zal het pensioenfonds uitgaan van deze gewijzigde deelnemersbijdrage. Indien het pensioenfonds dit besluit niet tijdig heeft ontvangen, zal het pensioenfonds voor de toepassing van dit artikel uitgaan van een ongewijzigde deelnemersbijdrage en vaststellen dat er sprake is van een premietekort en overgaan tot het verminderen van de in dat jaar op te bouwen pensioenaanspraken als bedoeld in lid 7.
7. Indien er sprake is van een premietekort als bedoeld in lid 6, verlaagt het pensioenfonds voor het volgende kalenderjaar het percentage van de jaarlijkse aangroei van het ouderdomspensioen, partner- en wezenpensioen tot een zodanig niveau, dat de vaste premie voor het boekjaar vermeerderd met het premiedepot en de eventuele verhoging van de deelnemersbijdrage, 100% van de vastgestelde kostendeekkende premie voor het betreffende jaar bedraagt. In beginsel geldt de verlaging alleen voor de pensioenaangroei van de aanspraken uit de Middelloonregeling, maar het pensioenfonds kan besluiten tot (gedeeltelijke) verlaging van de opbouw in de Beschikbare premieregeling. Een verlaging van de opbouw als bedoeld in deze bepaling geldt eveneens voor de premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid.
8. Een verlaging van het opbouwpercentage is geen wijziging van het pensioenreglement. Het pensioenfonds zal uiterlijk drie weken na het besluit tot verlaging van de opbouw dit kenbaar maken aan de deelnemers. Een verlaging van de opbouw wordt opgenomen in bijlage 1.

Deelnemersbijdrage Middelloonregeling en Beschikbare premieregeling

9. De deelnemer is een deelnemersbijdrage verschuldigd. De hoogte van de deelnemersbijdrage is 2% van de pensioengevende salarissom van de werknemers (voor de periode 1 januari 2020 tot en met 30 april 2020 1,5%). Dit wordt jaarlijks herrekend als een door het pensioenfonds te bepalen percentage van de pensioengrondslagsom. De deelnemersbijdrage wordt door de werkgever in maandelijkse termijnen op het salaris van de deelnemer ingehouden en afgedragen aan het pensioenfonds, als onderdeel van de in lid 3 bedoelde bijdrage van de werkgever.
10. Bij de vaststelling van de deelnemersbijdrage en de werkgeversbijdrage wordt rekening gehouden met de eventueel geldende parttimefunctie(s). Hiertoe wordt bij de toepassing van lid 3 van dit artikel het pensioengevend salaris, voor zover dat is herleid naar een pensioengevend salaris dat geldt bij een volledige werktijd, vermenigvuldigd met de geldende deeltijdfactor, als bedoeld in artikel 6 lid 3. Als een deelnemer niet gedurende het hele jaar aan de regeling deelneemt, worden de in dit artikel genoemde bijdragen naar evenredigheid van de duur van de deelname vastgesteld.

Financiering Middelloonregeling middels kapitaaldekking

11. Ieder jaar wordt een gedeelte van het aan de deelnemers toegekende ouderdoms-, partner- en wezenpensioen in het pensioenfonds gefinancierd op basis van door de actuaire vast te stellen grondslagen. De financiering van ouderdoms-, partner- en wezenpensioen vindt plaats op 1 januari of de latere datum van opname als deelnemer. De financiering van het ouderdoms-, partner- en wezenpensioen vindt zodanig plaats dat ultimo van enig jaar dan wel, indien dat eerder is, bij beëindiging van de deelneming ten minste het tijdsevenredige gedeelte van de pensioenaanspraken gefinancierd is. De inkoop van de toeslagverlening als bedoeld in artikel 25 vindt plaats op de eerste dag van het jaar waarin wordt besloten tot toekenning van de toeslagverlening.
12. Alle uitvoeringskosten komen voor rekening van het pensioenfonds en zijn onderdeel van de vaste premie.
13. Het tijdelijk partnerpensioen als bedoeld in artikel 12, arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld in artikel 14 en het premievrijstellingsrisico bij arbeidsongeschiktheid als bedoeld in Artikel 15 worden op risicobasis herverzekerd. Het gedeelte van het partnerpensioen en het wezenpensioen dat op grond van lid 11 nog niet is gefinancierd, wordt op risicobasis herverzekerd.

4. Algemene bepalingen

Artikel 41 Waardeoverdracht

Inkomende waardeoverdracht

1. Bij de opname in de pensioenregeling heeft de deelnemer het recht de waarde van door zijn/haar vorige werkgevers toegekende premievrije pensioenaanspraken in te brengen in de in dit reglement vastgelegde pensioenregeling. Hierbij zal rekening worden gehouden met de in artikel 71 tot en met 74 van de Pensioenwet opgenomen bepalingen. In geval van een inkomende waardeoverdracht worden de volgende situaties onderscheiden:
 - a. Indien bij de vorige pensioenuitvoerder alleen aanspraken gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet opgebouwd zijn, wordt de totale overdrachtswaarde aangewend voor de inkoop van aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen overeenkomstig artikel 10, 11 en 13 van dit reglement;
 - b. Indien bij de vorige pensioenuitvoerder alleen aanspraken gebaseerd op een premie- of kapitaalovereenkomst in de zin van de Pensioenwet opgebouwd zijn, wordt de totale overdrachtswaarde gestort op de pensioenkapitaalrekening A van de deelnemer overeenkomstig Artikel 26.
 - c. Indien bij de vorige pensioenuitvoerder zowel aanspraken gebaseerd op een premie- of kapitaalovereenkomst enerzijds en aanspraken gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet anderzijds opgebouwd zijn, wordt de overdrachtswaarde van de aanspraken met betrekking tot de premie- of kapitaalovereenkomst gestort op de pensioenkapitaalrekening van de deelnemer overeenkomstig artikel 26 van dit reglement en de overdrachtswaarde van de aanspraken met betrekking tot de uitkeringsovereenkomst aangewend voor de inkoop van aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen overeenkomstig Artikel 10, Artikel 11 en Artikel 13 van dit reglement.
2. Het pensioenfonds zal ingeval van waarde-inbreng als bedoeld in lid 1 ten behoeve van de inkoop van aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen overeenkomstig artikel 10, 11 en 13 van dit reglement de ingebrachte waarde omrekenen naar extra pensioenaanspraken c.q. extra deelnemersjaren in de in dit reglement vastgelegde pensioenregeling.
3. Het is niet toegestaan om aanspraken uit hoofde van een netto-pensioenregeling middels ingaande waardeoverdracht in te brengen in de in dit reglement vastgelegde pensioenregeling.

Uitgaande waardeoverdracht

4. Bij beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in Artikel 16, heeft betrokkene, mits wordt voldaan aan de in artikel 71 van de Pensioenwet opgenomen bepalingen, het recht zijn/haar premievrije pensioenaanspraken af te kopen teneinde de waarde hiervan in te brengen in de pensioenvoorziening van zijn/haar nieuwe werkgever. Hierbij worden de bepalingen in artikel 71 tot en met 74 van de Pensioenwet in acht genomen. Door waardeoverdracht vervallen alle aanspraken uit hoofde van dit reglement. Waardeoverdracht zal niet plaatsvinden indien op grond van artikel 72 van de Pensioenwet de financiële toestand van het pensioenfonds dat niet toelaat.

4. Algemene bepalingen

Artikel 42 Vermindering van opgebouwde pensioenen

1. Een aangesloten onderneming kan *als gevolg van* een ingrijpende wijziging van omstandigheden (bijvoorbeeld een sterke verslechtering van de financiële resultaten van de aangesloten onderneming) tot de conclusie komen, dat onverminderde betaling van de kostendekkende premie van de pensioenregeling niet langer verantwoord is, en besluiten de bijdrage in de kosten van deze pensioenregeling te verminderen of geheel te beëindigen. Zodra de werkgever besluit, dat zij van dit recht gebruik wil maken, is zij verplicht om dit onverwijld schriftelijk aan het pensioenfonds mee te delen. Het pensioenfonds is op zijn beurt verplicht om de deelnemers onverwijld van dat besluit van de werkgever op de hoogte te stellen. Naar gelang van de omstandigheden die het gevolg zijn van een dergelijk besluit van de werkgever, zal dit pensioenreglement aan die gewijzigde omstandigheden worden aangepast.
2. Het pensioenfonds kan besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten te verlagen. Dit kan alleen als:
 - a. de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds niet voldoet aan de bij of krachtens;
 - i. artikel 131 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen, te weten dat op zes achtereenvolgende (jaarlijkse) meetmomenten over een tussenliggende periode van vijf jaar, sprake is van een dekkingstekort, en ook de actuele dekkingsgraad op dat moment lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen; of
 - ii. de bij of krachtens artikel 132 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
 - b. het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 van de Pensioenwet of artikel 132 van de Pensioenwet zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 en artikel 139 van de Pensioenwet. De werkgever zal niet overgaan tot een aanvullende storting.

Onder beleidsdekkingsgraad wordt verstaan, het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden van de laatste 12 maanden. Als een pensioenfonds op grond van de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de eisen voor het vereist eigen vermogen, moet het pensioenfonds een herstelplan indienen bij DNB. In het herstelplan staat welke maatregelen het pensioenfonds neemt om de beleidsdekkingsgraad in 10 jaar weer op het vereiste niveau te krijgen.
3. Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden ten minste drie maanden voor het tijdstip, waarop de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde vermindering gerealiseerd wordt, een opgave ontvangen van hun verminderde aanspraken en rechten. Tevens worden de aangesloten ondernemingen hierover geïnformeerd.

4. Algemene bepalingen

Artikel 43 Aanpassing van het pensioenreglement

1. Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat het pensioenreglement in overeenstemming is met het bepaalde in de pensioenovereenkomst, pensioen-cao en uitvoeringsovereenkomst, mits deze in overeenstemming zijn met de toepasselijke wet- en regelgeving.
2. Het pensioenfonds kan het pensioenreglement wijzigen zonder inachtneming van de pensioen- en uitvoeringsovereenkomst, mits het gaat om de onderwerpen die voortvloeien uit een wijziging van wet- en regelgeving en die geen ruimte over laat voor beleidsvrijheid betreffende de inhoud van de pensioen- en uitvoeringsovereenkomst. Voor alle overige wijzigingen is instemming van de cao-partijen vereist.
3. Het pensioenfonds zal een voorgestelde wijziging van de pensioenregeling doorvoeren, nadat het pensioenfonds heeft vastgesteld dat de wijziging voldoet aan de volgende:
 - a. Past binnen de evenwichtige belangenafweging en voldoet aan de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding;
 - b. de financiële toestand van het pensioenfonds dit toelaat;
 - c. valt binnen het pensioenfonds toegestane keuzemogelijkheden;
 - d. niet in strijd is met de fiscale of civiele wetgeving;
 - e. de gewijzigde bepalingen in de pensioenreglement naar het oordeel van het pensioenfonds communicatief en administratief in redelijkheid uitvoerbaar zijn;
 - f. past binnen het budget dat de cao-partijen beschikbaar hebben gesteld en/of past binnen de financiële situatie van het pensioenfonds.
4. Wijzigingen in dit pensioenreglement worden aangebracht volgens de in dit pensioenreglement en de uitvoeringsovereenkomst vastgelegde procedure. Bij een wijziging van de pensioenregeling blijven de tot op het moment van wijziging opgebouwde pensioenaanspraken gehandhaafd, tenzij wijziging van de aanspraken op grond van de Pensioenwet is toegestaan.
5. Tenzij expliciet anders bepaald geldt een wijziging van dit pensioenreglement vanaf de datum van inwerkingtreding voor zowel de deelnemers (inclusief de arbeidsongeschikte deelnemers), gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden.
6. Het pensioenfonds informeert de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever over de wijzigingen.

4. Algemene bepalingen

Artikel 44 Informatieplicht (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde

1. De (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde zijn verplicht het pensioenfonds onmiddellijk in kennis te stellen van voor het pensioenfonds van belang zijnde gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van dit pensioenreglement.
Bij de van belang zijnde gegevens moet bijvoorbeeld gedacht worden aan wijzigingen in de burgerlijke staat, de gezinssamenstelling, het adres en de mate van arbeidsongeschiktheid.
2. Onder wijziging van de burgerlijke staat als bedoeld in lid 1 wordt verstaan, huwelijk, (geregistreerd) partnerschap, echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, beëindiging van het (geregistreerde) partnerschap of van overlijden van echtgenote, echtgenoot of partner.
De (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde wiens huwelijk of (geregistreerde) partnerschap anders dan door overlijden geëindigd is, is verplicht daarvan onmiddellijk kennis te geven door een schriftelijke verklaring over te leggen. De verklaring dient ten minste te vermelden de namen en geboortedata van beide partners en de datum waarop de gezamenlijke huishouding is geëindigd. De verklaring dient zowel door de deelnemer als door diens partner ondertekend te zijn. Indien de deelnemer aannemelijk maakt dat hij ondanks zijn inspanningen daartoe geen medeondertekening door de gewezen partner kan bewerkstelligen, zal het pensioenfonds mogen afgaan op een eenzijdige verklaring van de deelnemer.
3. Indien de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde het pensioenfonds niet tijdig in kennis heeft gesteld als bedoeld in lid 1, is hij/zij jegens het Pensioenfonds aansprakelijk voor eventueel voor het pensioenfonds uit dat verzuim voortvloeiende kosten en zullen eventueel teveel uitgekeerde pensioenbedragen worden verrekend of teruggevorderd.

4. Algemene bepalingen

Artikel 45 Onaantastbaarheid der pensioenen

1. De aanspraken op pensioen kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, behoudens dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.
2. Beslag op pensioen, voor zover niet bij of krachtens enige wet anders geregeld, is niet toegestaan. Geen beperking geldt, als het beslag dient tot verhaal van onderhoud, waarop de beslaglegger volgens de wet aanspraak heeft.
3. Volmacht tot invordering van het pensioen, onder welke vorm of welke benaming ook verleend, is slechts toegestaan als het pensioenfonds zich hiermede akkoord verklaart en is steeds herroepelijk.
4. De aan deze pensioenregeling te ontleen pensioenaanspraken kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

4. Algemene bepalingen

Artikel 46 **Algemene bepalingen en glijclausule**

1. In alle gevallen waarin dit pensioenreglement niet voorziet beslist het pensioenfonds, rekening houdend met de bepalingen uit de Wet op de loonbelasting 1964 en de Pensioenwet.
2. De klachten- en geschillenregeling van het Pensioenfonds is op dit reglement van toepassing. Deze regeling is opgenomen in het reglement klachten- en geschillenregeling van het Pensioenfonds.
3. Het pensioenfonds heeft het recht om namens de aangesloten ondernemingen deze pensioenregeling vóór het van kracht worden daarvan ter beoordeling van de fiscale toelaatbaarheid voor te leggen aan de bevoegde inspecteur en daarop desgewenst een voor bezwaar en beroep vatbare beschikking te vragen. Het pensioenfonds heeft de bevoegdheid om namens de aangesloten ondernemingen zich neer te leggen bij deze beschikking en deze pensioenregeling in overeenstemming te brengen met de voorwaarden van deze beschikking.

4. Algemene bepalingen

Artikel 47 **Inwerkingtreding**

Dit reglement is genaamd Pensioenreglement 2020 en is per 1 januari 2020 in werking getreden. Dit reglement is een voortzetting van Pensioenreglement 2015.

5. Overgangsbepalingen

Hoofdstuk 5 Overgangsbepalingen

Artikel 48 Overgangsbepalingen

Algemene overgangsbepalingen 2020: Invoering van de CDC-regeling

1. Dit pensioenreglement is genaamd Pensioenreglement 2020 en is een voortzetting van Pensioenreglement 2015. Pensioenreglement 2015 gold in de periode 2015-2020 en is een voortzetting van het tot 1 januari 2015 geldende pensioenreglement. Vanaf 1 januari 2020 is Pensioenreglement 2020 van toepassing op alle tot en met 31 december 2019 bij het pensioenfonds op grond van eerdere pensioenreglementen opgebouwde aanspraken en ingegane rechten. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de eerdere reglementen van het pensioenfonds.

Overgangsbepaling ongehuwden ouderdomspensioen

2. Op grond van de eerdere pensioenreglementen van het pensioenfonds opgebouwde ongehuwden ouderdomspensioen zijn premievrij. Het ongehuwden ouderdomspensioen komt alleen tot uitkering als de deelnemer na de pensioeningangsdatum van het ouderdomspensioen geen partner meer heeft, dan wel vanaf het moment dat de partner na de pensioeningangsdatum overlijdt.
3. Per 1 januari 2015 zijn de premievrije aanspraken van het ongehuwden ouderdomspensioen actuariael neutraal herrekend naar pensioenrichtdatum 67. Per 1 januari 2018 zijn de premievrije aanspraken uit dit ongehuwden ouderdomspensioen herrekend naar pensioenrichtdatum 68.
4. Voor de vaststelling van de hoogte van deze premievrije aanspraken en de voorwaarden voor de uitkering blijft het per 31 december 2014 geldende pensioenreglement van toepassing. Hoofdstuk 1, Hoofdstuk 2 onderdelen gebeurtenissen, keuzemogelijkheden en toeslagverlening en Hoofdstuk 4 uit dit pensioenreglement zijn van toepassing op het ongehuwden ouderdomspensioen.

Overgangsbepalingen 2019: Extra dotatie in het premiedepot

5. Op grond van het Principeakkoord VPL heeft het pensioenfonds
 - a. de premiemarge (gemaximeerd op 0,8% van de pensioengevende salarissom) over 2018 en 2019 toegevoegd aan het premiedepot; en
 - b. een eenmalige dotatie per 1 januari 2020 ter grootte van 1,6% van de pensioengevende salarissom toegevoegd aan het premiedepot.

Overgangsbepalingen 2019: Inkomende waardeoverdracht van kapitalen

6. De voormalige werknemers van BSN Medical Holding B.V., BSN Medical Intellectual Property C.V. en Essity Operations Assen B.V. (voorheen 2care4 B.V.) die in 2018 of per 1 januari 2019 deelnemer zijn geworden in de pensioenregeling van het fonds en op de pensioeningangsdatum nog deelnemer zijn, hebben recht op de in lid 7 genoemde waardeoverdracht.
7. Op verzoek van een deelnemer als genoemd in lid 6 zal de waarde van de opgebouwde kapitalen, die de deelnemer tijdens de deelname aan een andere pensioenregeling bij een andere pensioenuitvoerder heeft verworven en op grond van artikel 81 of 81a Pensioenwet (shoprecht) per de pensioendatum wordt overgedragen naar het fonds, bij het fonds worden aangewend voor de inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen als bedoeld in dit pensioenreglement. De inkoop zal plaatsvinden op basis van dezelfde grondslagen die gelden voor de omzetten op de pensioendatum van het bij het Pensioenfonds opgebouwde kapitaal in aanspraken.

Bijlage 1 Kerncijfers

Overzicht kerncijfers

	2020
	€
Maximum pensioengevend jaarsalaris	110.111
Franchise	15.071

Premie pensioenregeling als percentage van het pensioengevend salaris

	2020 tot en met 2024
	%
Werkgever	20,8
Werknemer	<u>2*</u>
Totaal	22,8

Uit deze premie wordt zowel de Middelloonregeling (hoofdstuk 2) als de Beschikbare premieregeling (Hoofdstuk 3) gefinancierd.

* De deelnemersbijdrage wordt actuariael herrekend tot percentage van de pensioengrondslag.

Premie per 1 januari 2020 Beschikbare premieregeling (Artikel 27)

Leeftijd per 1 januari	Percentage van de pensioengrondslag
	%
18 tot en met 19	1,40
20 tot en met 24	1,54
25 tot en met 29	1,80
30 tot en met 34	2,08
35 tot en met 39	2,42
40 tot en met 44	2,80
45 tot en met 49	3,26
50 tot en met 54	3,82
55 tot en met 59	4,48
60 tot en met 64	5,3
65 tot en met 66	6,14

**Grensbedrag voor afkoop of automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen:
(hoogte van het in Artikel 38 vermelde bedrag)**

	2020
Maximum pensioenbedrag voor afkoop	497

Bijlage 2 Vervroegingsfactoren

Geldigheidsduur factoren: van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020

De sekseneutrale vervroegingsfactoren die gehanteerd worden bij vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen, zoals bedoeld in Artikel 21, zijn conform onderstaande tabel vastgesteld. Indien de samenstelling van het deelnemersbestand en/of de actuariële uitgangspunten van het pensioenfonds daartoe aanleiding geeft/geven, is het pensioenfonds bevoegd de vervroegingsfactoren tussentijds te wijzigen.

Indien in combinatie met pensioenvervroeging zoals bedoeld in Artikel 21 tevens uitruil van partnerpensioen plaats vindt zoals bedoeld in Artikel 23, dan wordt eerst het resultaat van de pensioenvervroeging berekend en vervolgens het resultaat van uitruil.

In onderstaande tabel zijn de vervroegingsfactoren vermeld waarmee de opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen dienen te worden vermenigvuldigd om het ouderdomspensioen op de gewenste vervroegde pensioenleeftijd vast te kunnen stellen. De aanspraken op partner- en wezenpensioen blijven onveranderd.

Tabel 1

Vervroegde pensioenleeftijd	Vervroegingsfactor OP
59	0,667
60	0,694
61	0,722
62	0,753
63	0,786
64	0,822
65	0,861
66	0,903
67	0,949
68	1,000

Voorbeeld vervroeging

Een deelnemer heeft op 60-jarige leeftijd de volgende pensioenaanspraken:

- ouderdomspensioen ingaand op 68 jaar € 10.000,--;
- partnerpensioen € 7.000,--;
- wezenpensioen € 1.400,--.

De deelnemer kiest er voor om op 60-jarige leeftijd vervroegd met pensioen te gaan. Door de vervroegde ingang van het ouderdomspensioen worden de pensioenaanspraken als volgt:

- ouderdomspensioen ingaand op 60 jaar € 6.940,--;
- partnerpensioen € 7.000,--;
- wezenpensioen € 1.400,--.

Bijlage 3 Factoren variabele uitkeringshoogte**Geldigheidsduur factoren: 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020**

De sekseneutrale uitruilfactoren, zoals bedoeld Artikel 24, waarmee het opgebouwde ouderdomspensioen op de pensioenrichtdatum dient te worden vermenigvuldigd om het ouderdomspensioen om te zetten in een tijdelijk hoger of lager ouderdomspensioen, zijn conform onderstaande tabel vastgesteld. Indien de samenstelling van het deelnemersbestand en/of de actuariële grondslagen van het pensioenfonds daartoe aanleiding geeft/geven, is het pensioenfonds bevoegd de factoren tussentijds te wijzigen.

Tabel 1: Hoog/laag

In onderstaande tabel is vermeld: de factor voor de berekening van een tijdelijk hoger ouderdomspensioen. Dit tijdelijk hoger ouderdomspensioen wordt gevolgd door een lager levenslang ouderdomspensioen ter grootte van 75% van het hogere ouderdomspensioen.

De factor waarmee het tijdelijk hoger ouderdomspensioen wordt vastgesteld is afhankelijk van de gekozen duur van de hoge periode (1 tot 10 jaar) en van de gekozen pensioeningangsdatum (hierna pensioenleeftijd). Het partner- en wezenpensioen wijzigen niet door de toepassing van hoog/laag.

Factoren Hoog/laag

Duur hoog/laag	Gekozen pensioenleeftijd									
	Lft 59	Lft 60	Lft 61	Lft 62	Lft 63	Lft 64	Lft 65	Lft 66	Lft 67	Lft 68
1	1,317	1,316	1,316	1,315	1,315	1,314	1,313	1,312	1,311	1,310
2	1,301	1,300	1,299	1,298	1,296	1,295	1,293	1,292	1,290	1,288
3	1,285	1,284	1,282	1,280	1,279	1,277	1,274	1,272	1,269	1,267
4	1,270	1,268	1,266	1,264	1,261	1,259	1,256	1,253	1,250	1,246
5	1,255	1,253	1,250	1,248	1,245	1,242	1,238	1,235	1,231	1,227
6	1,241	1,238	1,235	1,232	1,229	1,225	1,221	1,217	1,213	1,208
7	1,227	1,224	1,220	1,217	1,213	1,209	1,205	1,200	1,195	1,190
8	1,213	1,210	1,206	1,202	1,198	1,194	1,189	1,184	1,179	1,173
9	1,200	1,196	1,192	1,188	1,184	1,179	1,174	1,168	1,163	1,157
10	1,187	1,183	1,179	1,174	1,170	1,165	1,159	1,154	1,148	1,142

Voorbeeld bij tabel 1 hoog/laag

Een deelnemer heeft op 63-jarige leeftijd de volgende opgebouwde pensioenaanspraken:

- ouderdomspensioen ingaand op 63 jaar € 7.860,-- (na toepassing vervroegingsfactor)
- partnerpensioen € 7.000,--
- wezenpensioen € 1.400,--

De deelnemer kiest op 63-jarige leeftijd voor hoog/laag met een duur van 7 jaar. Op basis van de in de tabel vermelde factor ad 1,213 leidt dit tot de volgende aanspraken:

- ouderdomspensioen vanaf 63 jaar tot uiterlijk 70 jaar € 9.534,18
- levenslang ouderdomspensioen vanaf 70 jaar € 7.150,64,--

De hoogte van het partner- en wezenpensioen wijzigt niet door de toepassing van hoog/laag.

Tabel 2: Laag/hoog

In onderstaande tabel is vermeld: de factor voor de berekening van een tijdelijk lager ouderdomspensioen. Dit tijdelijk lager ouderdomspensioen wordt gevolgd door een hoger levenslang ouderdomspensioen. Ook in deze situatie bedraagt het lagere ouderdomspensioen 75% van het hogere ouderdomspensioen.

De factor waarmee het tijdelijk lagere ouderdomspensioen wordt vastgesteld is afhankelijk van de gekozen duur van de lage periode (1 tot 10 jaar) en van de gekozen pensioeningangsdatum (hierna pensioenleeftijd). Het partner- en wezenpensioen wijzigen niet door de toepassing van laag/hoog.

Factoren Laag/hoog

Duur laag/hoog	Gekozen pensioenleeftijd									
	Lft 59	Lft 60	Lft 61	Lft 62	Lft 63	Lft 64	Lft 65	Lft 66	Lft 67	Lft 68
1	0,757	0,757	0,758	0,758	0,758	0,758	0,759	0,759	0,760	0,760
2	0,764	0,765	0,765	0,766	0,766	0,767	0,768	0,769	0,769	0,770
3	0,772	0,772	0,773	0,774	0,775	0,776	0,777	0,778	0,779	0,781
4	0,779	0,780	0,781	0,782	0,784	0,785	0,786	0,788	0,790	0,791
5	0,787	0,788	0,789	0,791	0,792	0,794	0,796	0,798	0,800	0,802
6	0,794	0,796	0,798	0,799	0,801	0,803	0,806	0,808	0,811	0,813
7	0,802	0,804	0,806	0,808	0,810	0,813	0,815	0,818	0,821	0,824
8	0,810	0,812	0,814	0,817	0,819	0,822	0,825	0,828	0,832	0,836
9	0,818	0,820	0,823	0,826	0,829	0,832	0,835	0,839	0,843	0,847
10	0,826	0,829	0,832	0,835	0,838	0,841	0,845	0,849	0,853	0,858

Voorbeeld laag/hoog

Een deelnemer heeft op 68-jarige leeftijd de volgende opgebouwde pensioenaanspraken:

- ouderdomspensioen ingaand op 68 jaar € 10.000,--;
- partnerpensioen € 7.000,--;
- wezenpensioen € 1.400,--.

De deelnemer kiest op 68-jarige leeftijd voor laag/hoog met een duur van 5 jaar. Op basis van de in de tabel vermelde factor ad 0,802 leidt dit tot de volgende aanspraken:

- ouderdomspensioen vanaf 68 jaar tot uiterlijk 73 jaar € 8.020,--;
- levenslang ouderdomspensioen vanaf 73 jaar € 10.693,33.

De hoogte van het partner- en wezenpensioen wijzigt niet door de toepassing van laag/hoog.

Tabel 3: Uitrusten levenslang ingegaan ouderdompensioen in tijdelijk ouderdompensioen tot AOW datum (AOW compensatie: Artikel 24 lid 2)

Bij het toepassen van variatie in de uitkeringshoogte, zoals bedoeld in Artikel 24, mag tot de AOW-gerechtigde leeftijd een bedrag dat gelijk is aan twee maal de voor die jaren geldende AOW-uitkering buiten aanmerking blijven bij de toepassing van de bepaling dat het lagere ouderdompensioen 75% van het hogere ouderdompensioen bedraagt. Dit betekent dat, los van eventuele variatie in de uitkeringshoogte (hoog/laag of laag/hog), een deel van het ouderdompensioen omgezet mag worden om het gemis aan AOW-uitkering te compenseren in de periode vanaf pensionering tot ingang van de AOW.

De seksneutrale ruilfactoren voor de omzetting van direct ingaand ouderdompensioen op de gekozen pensioendatum in een tijdelijk ouderdompensioen dat (als AOW-compensatie) uitkeert tot uiterlijk de ingangsdatum van de AOW, zijn in onderstaande tabel opgenomen.

De in de tabel opgenomen factoren betreft de factor waarmee het om te zetten ouderdompensioen, ingaande op de datum waarop de omzetting plaatsvindt, wordt vermenigvuldigd. De uitkomst van deze vermenigvuldiging geeft het tijdelijke ouderdompensioen op jaarbasis, dat wordt uitgekeerd tot de geldende AOW-ingangsdatum.

Voorbeeld omzetting ouderdompensioen in AOW-compensatie

Een deelnemer heeft op 64-jarige leeftijd de volgende opgebouwde pensioenaanspraken:

— ouderdompensioen ingaand op 64 jaar	€ 8.220,--;	(na toepassing vervroegingsfactor)
— partnerpensioen	€ 7.000,--;	
— wezenpensioen	€ 1.400,--.	

De AOW-uitkering voor deze deelnemer gaat in op leeftijd 66 jaar en 7 maanden. Hij wil tot zijn AOW-datum een AOW-overbrugging ontvangen ter grootte van eenmaal de AOW voor gehuwden. Het AOW-bedrag is voor dit rekenvoorbeeld op € 10.400 (op jaarbasis) gesteld.

Uit onderstaande tabel is bij de gekozen pensioenleeftijd 64 jaar en de ingangleeftijd van de AOW van 66 jaar en 7 maanden, een factor ad 8,691 af te lezen. De verlaging van het levenslang ouderdompensioen voor de toekenning van de AOW-compensatie ad € 10.400,-- wordt als volgt berekend:

Verlaging levenslang ouderdompensioen: € 10.400,-- : 8,691 = € 1.196,64

Na omzetting van een deel van het levenslang ouderdompensioen in AOW-compensatie, zijn de pensioenbedragen als volgt:

— ouderdompensioen ingaand op 64 jaar	€ 7.023,36;
— tijdelijk ouderdompensioen vanaf 64 jaar tot 66 jaar en 7 maanden	€ 10.400,--;
— partnerpensioen	€ 7.000,--;
— wezenpensioen	€ 1.400,--.

Geldigheidsduur factoren: 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020

Leeftijd				
omzetting	66 jaar en	66 jaar en	66 jaar en	
OP in TOP	4 maanden	7 maanden	10 maanden	67 jaar
59 jaar	3,672	3,552	3,440	3,370
60 jaar	4,111	3,956	3,813	3,723
61 jaar	4,714	4,505	4,313	4,194
62 jaar	5,595	5,292	5,020	4,853
63 jaar	7,004	6,517	6,094	5,841
64 jaar	9,619	8,691	7,926	7,487
64 jaar en 1 maand	9,942	8,950	8,139	7,675
64 jaar en 2 maanden	10,289	9,228	8,365	7,874
64 jaar en 3 maanden	10,664	9,525	8,605	8,085
64 jaar en 4 maanden	11,071	9,844	8,862	8,309
64 jaar en 5 maanden	11,513	10,188	9,136	8,548
64 jaar en 6 maanden	11,995	10,559	9,430	8,803
64 jaar en 7 maanden	12,523	10,961	9,746	9,075
64 jaar en 8 maanden	13,103	11,398	10,086	9,367
64 jaar en 9 maanden	13,745	11,875	10,453	9,680
64 jaar en 10 maanden	14,458	12,397	10,850	10,017
64 jaar en 11 maanden	15,255	12,971	11,282	10,381
65 jaar	16,151	13,606	11,754	10,776
65 jaar en 1 maand	17,168	14,312	12,270	11,205
65 jaar en 2 maanden	18,330	15,101	12,839	11,673
65 jaar en 3 maanden	19,671	15,988	13,466	12,185
65 jaar en 4 maanden	21,235	16,993	14,164	12,749
65 jaar en 5 maanden	23,084	18,143	14,944	13,372
65 jaar en 6 maanden	25,303	19,468	15,821	14,064
65 jaar en 7 maanden	28,014	21,015	16,814	14,837
65 jaar en 8 maanden	31,403	22,843	17,950	15,707
65 jaar en 9 maanden	35,760	25,035	19,259	16,692
65 jaar en 10 maanden	41,569	27,715	20,787	17,818
65 jaar en 11 maanden	49,700	31,064	22,592	19,117
66 jaar	61,894	35,368	24,758	20,631
66 jaar en 1 maand	82,229	41,115	27,410	22,426
66 jaar en 2 maanden	122,899	49,160	30,725	24,580
66 jaar en 3 maanden	244,910	61,227	34,987	27,212
66 jaar en 4 maanden		81,340	40,670	30,503
66 jaar en 5 maanden		121,566	48,626	34,733
66 jaar en 6 maanden		242,243	60,561	40,374
66 jaar en 7 maanden			80,451	48,271
66 jaar en 8 maanden			120,233	60,116
66 jaar en 9 maanden			239,576	79,859
66 jaar en 10 maanden				119,344
66 jaar en 11 maanden				237,799
67 jaar				

Bijlage 4 Uitrustfactoren partnerpensioen

Geldigheidsduur factoren: 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020

De sekseneutrale uitrustfactoren, zoals bedoeld Artikel 23, zijn vastgesteld conform onderstaande tabel. De vermelde uitrustfactor geeft aan hoeveel extra direct ingaand ouderdompensioen verworven wordt door de uitrust van partnerpensioen. Daartoe wordt het uit te ruilen partnerpensioen vermenigvuldigd met de uitrustfactor uit onderstaande tabel. De uitkomst daarvan is de extra aanspraak op ouderdompensioen.

Indien de samenstelling van het deelnemersbestand en/of de actuariële uitgangspunten van het pensioenfonds daartoe aanleiding geeft/geven, is het pensioenfonds bevoegd de uitrustfactoren tussentijds te wijzigen.

Leeftijd op het tijdstip van uitrust	Uitrustfactor
59	0,273
60	0,284
61	0,296
62	0,307
63	0,320
64	0,332
65	0,345
66	0,359
67	0,372
68	0,387

Voorbeeld uitrust

Een deelnemer heeft op 68-jarige leeftijd de volgende opgebouwde pensioenaanspraken:

- ouderdompensioen ingaand op 68 jaar € 10.000,--;
- partnerpensioen € 7.000,--;
- wezenpensioen € 1.400,--.

De deelnemer kiest er bij pensionering op leeftijd 68 voor om 50% van zijn opgebouwde partnerpensioen om te zetten in extra ouderdompensioen. Daarbij geldt de bovenstaande vermelde omzettingfactor ad 0,387.

Het extra ouderdompensioen wordt als volgt berekend: $50\% * €7.000,-- * 0,387 = €1.354,50$

Na uitrust zijn de aanspraken als volgt:

- ouderdompensioen ingaand op 68 jaar € 11.354,50;
- partnerpensioen € 3.500,--;
- wezenpensioen € 1.400,--.

Bijlage 5 Aankoopfactoren kapitaal Beschikbare Premie**Tarieven inkoop aanspraken uit opgebouwd spaarkapitaal**

Geldigheidsduur tarieven	van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020
Overlevingstafel	Prognosetafel AG2018 met startjaar 2020, met leeftijdsafhankelijke ervaringssterfte
Rekenrente	10-jaarsgemiddelde rentetermijnstructuur per 30-9-2019
Opslag excassokosten	2,5%
Solvabiliteitsopslag	17,3%
Percentage partnerpensioen	70%

De sekseneutrale aankoopfactoren voor ouderdomspensioen in combinatie met partnerpensioen, ingegaan partnerpensioen en ingegaan wezenpensioen, zoals bedoeld in Artikel 29 en Artikel 30 worden conform onderstaande tabel vastgesteld. Indien de samenstelling van het deelnemersbestand en/of de actuariële uitgangspunten van het pensioenfonds daartoe aanleiding geeft/geven, is het pensioenfonds bevoegd de aankoopfactoren tussentijds te wijzigen.

Leeftijd	Op de pensioendatum		Bij overlijden voor de pensioendatum			
	OP + 70% PP, waarbij het OP direct ingaat op de gekozen pensioenleeftijd	Inkoopfactor t.b.v. inkoop latent bijzonder PP (na scheiding)	Direct ingaand PP	Direct ingaand TPP	Direct ingaand PP plus TPP	Direct ingaand WzP
0						23,759
1						23,043
2						22,309
3						21,556
4						20,784
5						19,992
6						19,181
7						18,350
8						17,498
9						16,625
10						15,729
11						14,811
12						13,871
13						12,907
14						11,919
15						10,908
16						9,874
17						8,817

Bijlagen

Leeftijd	Op de pensioendatum		Bij overlijden voor de pensioendatum			
	OP + 70% PP, waarbij het OP direct ingaat op de gekozen pensioenleeftijd	Inkoopfactor t.b.v. inkoop latent bijzonder PP (na scheiding)	Direct ingaand PP	Direct ingaand TPP	Direct ingaand PP plus TPP	Direct ingaand WzP
18			42,299	36,542	47,519	7,738
19			42,109	36,186	47,279	6,940
20			41,913	35,819	47,030	6,122
21			41,710	35,440	46,773	5,286
22			41,500	35,050	46,507	4,433
23			41,282	34,648	46,232	3,565
24			41,057	34,233	45,948	2,685
25			40,824	33,806	45,654	1,796
26			40,583	33,365	45,350	0,900
27			40,334	32,912	45,036	0,000
28			40,077	32,444	44,712	
29			39,811	31,963	44,377	
30			39,537	31,469	44,032	
31			39,253	30,960	43,676	
32			38,960	30,436	43,308	
33			38,657	29,898	42,928	
34			38,344	29,345	42,537	
35			38,022	28,777	42,133	
36			37,690	28,193	41,717	
37			37,347	27,594	41,289	
38			36,993	26,979	40,848	
39			36,629	26,349	40,393	
40			36,254	25,702	39,926	
41			35,868	25,040	39,445	
42			35,470	24,363	38,951	
43			35,062	23,669	38,443	
44			34,641	22,959	37,921	
45			34,210	22,234	37,386	
46			33,767	21,492	36,837	
47			33,313	20,734	36,275	
48			32,849	19,962	35,700	
49			32,371	19,173	35,110	
50			31,882	18,365	34,505	
51			31,380	17,538	33,885	
52			30,867	16,692	33,252	
53			30,343	15,827	32,604	
54			29,805	14,940	31,939	

55			29,255	14,029	31,259
56			28,693	13,094	30,564
57			28,119	12,134	29,852
58			27,532	11,148	29,124
59	28,927	5,422	26,933	10,137	28,381
60	28,327	5,519	26,321	9,099	27,621
61	27,713	5,610	25,699	8,036	26,847
62	27,085	5,694	25,066	6,948	26,058
63	26,442	5,771	24,418	5,836	25,252
64	25,785	5,840	23,759	4,703	24,430
65	25,114	5,901	23,086	3,549	23,593
66	24,429	5,951	22,403	2,380	22,743
67	23,731	5,990	21,709	1,196	21,879
68	23,018	6,019	21,002	0,000	21,002
69			20,288		
70			19,564		
71			18,831		
72			18,091		
73			17,344		
74			16,590		
75			15,833		

Voorbeeld inkoop bij overlijden voor de pensioendatum

Een spaarder komt te overlijden, het spaarsaldo bedraagt €20.000. Er blijft een partner achter van 50 jaar en twee kinderen, één van 20 en één van 25 jaar. Beide kinderen studeren en hebben dus recht op een wezenpensioen.

Bij omzetting van het spaarsaldo wordt gerekend met een combinatiefactor van:

$$34,505 + 20\% * 6,122 + 20\% * 1,796 = 36,089.$$

Partnerpensioen:	€20.000,-- : 36,089	= €554,19;
Tijdelijk partnerpensioen:	€554,-- : 7	= €79,17;
Wezenpensioen per kind:	€554,-- : 5	= €110,84.

De partner ontvangt een levenslang partnerpensioen ter grootte van €554 per jaar. Tot aan de AOW-leeftijd ontvangt de partner een tijdelijk partnerpensioen ter grootte van €79 per jaar. Beide wezen ontvangen zolang zij studeren, doch uiterlijk tot aan hun 27-ste verjaardag, een jaarlijkse uitkering van €111 per jaar.

Voorbeeld

Een deelnemer overlijdt en laat een wees achter van 16 jaar en 9 maanden. Het opgebouwde kapitaal bedraagt €10.000,-. De factor voor het ingegane wezenpensioen volgt door interpolatie van de factoren.

De factor wordt dan bij de leeftijd van 16 jaar en 9 maanden: 9,081

Het toe te kennen wezenpensioen wordt: €1.101,17

Bijlage 6 Afkoopfactoren

De sekseneutrale afkoopfactoren voor ouderdomspensioen, niet ingegaan partnerpensioen en ingegaan partnerpensioen, zoals bedoeld in Artikel 38, lid 9 zijn conform onderstaande tabel vastgesteld. Indien de samenstelling van het deelnemersbestand en/of de actuariële uitgangspunten van het pensioenfonds daartoe aanleiding geeft/geven, is het pensioenfonds bevoegd de afkoopfactoren tussentijds te wijzigen.

Geldigheidsduur afkoopfactoren		van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020													
Overlevingstafel		Prognosetafel AG2018 met startjaar 2020, met leeftijdsafhankelijke ervaringssterfte													
Rekenrente		10-jaarsgemiddelde rentetermijnstructuur per 30-9-2019													
Opslag excassokosten		0%													
		PP wel uitruikbaar		PP niet uitruikbaar		Niet ingegaan PP		Niet ingegaan		OPO		OPO		WZP	
Leeftijd	OP68	Ingegaan OP	(gewezen) deelnemers	(gewezen) deelnemers	gepensioneerden	Ingegaan PP	TPP	Ingegaan TPP	(gewezen) deelnemers	gepensioneerden	Ingegaan				
0															19,761
1															19,165
2															18,555
3															17,929
4															17,286
5															16,628
6															15,953
7															15,262
8															14,554
9															13,827
10															13,082
11															12,319
12															11,536
13															10,735
14															9,913
15															9,072
16															8,212
17															7,333
18	4,465	34,832	1,231	1,183		35,181	0,197	30,393	0,623						6,436
19	4,592	34,664	1,279	1,230		35,023	0,206	30,096	0,643						5,772
20	4,721	34,490	1,329	1,278		34,860	0,215	29,791	0,664						5,092
21	4,854	34,311	1,380	1,327		34,691	0,225	29,477	0,686						4,396
22	4,991	34,125	1,433	1,377		34,516	0,233	29,152	0,709						3,687
23	5,131	33,934	1,487	1,429		34,335	0,242	28,818	0,732						2,965
24	5,275	33,736	1,542	1,482		34,148	0,251	28,473	0,756						2,233
25	5,422	33,531	1,598	1,537		33,954	0,259	28,117	0,781						1,494
26	5,573	33,319	1,657	1,593		33,754	0,267	27,751	0,806						0,749
27	5,727	33,100	1,717	1,650		33,547	0,275	27,373	0,833						0,000
28	5,886	32,873	1,779	1,710		33,333	0,283	26,985	0,860						
29	6,048	32,637	1,843	1,772		33,112	0,291	26,585	0,888						
30	6,213	32,394	1,909	1,835		32,883	0,300	26,173	0,917						
31	6,382	32,142	1,977	1,901		32,647	0,308	25,750	0,946						
32	6,554	31,881	2,047	1,968		32,404	0,316	25,315	0,977						
33	6,730	31,611	2,120	2,037		32,152	0,324	24,867	1,009						
34	6,910	31,332	2,194	2,109		31,892	0,333	24,407	1,041						
35	7,092	31,044	2,270	2,182		31,624	0,341	23,934	1,074						
36	7,279	30,746	2,349	2,257		31,347	0,349	23,449	1,109						
37	7,468	30,438	2,430	2,335		31,062	0,357	22,951	1,144						

Bijlagen

Geldigheidsduur afkoopfactoren		van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020												
Overlevingstafel		Prognosetafel AG2018 met startjaar 2020, met leeftijdsafhankelijke ervaringssterfte												
Rekenrente		10-jaarsgemiddelde rentetermijnstructuur per 30-9-2019												
Opslag excassokosten		0%												
		PP wel uitruikbaar			PP niet uitruikbaar		Niet ingegaan PP		Niet ingegaan		OPO		OPO	WZP
Leeftijd	OP68	Ingegaan OP	(gewezen) deelnemers	(gewezen) deelnemers	gepensioneerden	Ingegaan PP	TPP	Ingegaan TPP	(gewezen) deelnemers	gepensioneerden	Ingegaan			
38	7,661	30,119	2,513	2,415		30,768	0,365	22,439	1,180					
39	7,857	29,790	2,599	2,498		30,465	0,372	21,915	1,217					
40	8,056	29,451	2,687	2,582		30,153	0,380	21,377	1,256					
41	8,258	29,101	2,777	2,668		29,832	0,388	20,826	1,295					
42	8,462	28,740	2,869	2,756		29,502	0,394	20,263	1,335					
43	8,668	28,368	2,963	2,846		29,162	0,401	19,686	1,376					
44	8,878	27,985	3,059	2,938		28,812	0,407	19,096	1,418					
45	9,090	27,591	3,156	3,030		28,453	0,411	18,492	1,462					
46	9,304	27,185	3,254	3,125		28,085	0,416	17,875	1,506					
47	9,521	26,768	3,354	3,220		27,708	0,419	17,245	1,551					
48	9,739	26,340	3,454	3,315		27,321	0,421	16,603	1,597					
49	9,960	25,900	3,555	3,411		26,924	0,421	15,946	1,645					
50	10,185	25,449	3,656	3,507		26,517	0,420	15,274	1,694					
51	10,414	24,987	3,757	3,603		26,099	0,418	14,586	1,743					
52	10,648	24,513	3,857	3,699		25,673	0,414	13,883	1,795					
53	10,887	24,028	3,957	3,793		25,237	0,407	13,164	1,847					
54	11,133	23,533	4,055	3,885		24,789	0,399	12,426	1,902					
55	11,387	23,027	4,152	3,976		24,332	0,389	11,668	1,957					
56	11,650	22,511	4,245	4,064		23,865	0,375	10,891	2,015					
57	11,923	21,984	4,337	4,150		23,387	0,360	10,092	2,075					
58	12,207	21,448	4,425	4,231		22,899	0,342	9,272	2,137					
59	12,502	20,902	4,510	4,309	4,438	22,401	0,321	8,431	2,201	1,802				
60	12,808	20,347	4,591	4,383	4,521	21,892	0,298	7,568	2,268	1,834				
61	13,127	19,784	4,666	4,451	4,600	21,375	0,272	6,683	2,337	1,864				
62	13,456	19,212	4,736	4,514	4,675	20,848	0,244	5,779	2,409	1,890				
63	13,797	18,632	4,800	4,570	4,745	20,309	0,213	4,854	2,484	1,913				
64	14,149	18,046	4,857	4,619	4,810	19,760	0,182	3,911	2,563	1,931				
65	14,510	17,452	4,908	4,661	4,870	19,201	0,149	2,952	2,644	1,944				
66	14,879	16,853	4,950	4,694	4,923	18,633	0,117	1,979	2,729	1,952				
67	15,256	16,250	4,982	4,717	4,968	18,055	0,086	0,995	2,818	1,954				
68	15,640	15,640	5,006	5,006	5,006	17,468	0,056	0,000	2,910	1,949				
69		15,028			5,036	16,874	0,031			1,937				
70		14,414			5,057	16,272	0,011			1,923				
71		13,797			5,070	15,662	0,000			1,906				
72		13,182			5,072	15,047				1,886				
73		12,570			5,062	14,425				1,863				
74		11,959			5,040	13,798				1,838				
75		11,353			5,007	13,168				1,809				
76		10,753			4,960	12,536				1,779				
77		10,163			4,898	11,904				1,746				
78		9,584			4,821	11,274				1,711				
79		9,017			4,729	10,647				1,673				
80		8,464			4,622	10,024				1,634				
81		7,929			4,499	9,413				1,592				
82		7,414			4,358	8,812				1,550				
83		6,917			4,204	8,224				1,506				
84		6,442			4,038	7,652				1,460				
85		5,989			3,860	7,094				1,412				
86		5,562			3,670	6,556				1,364				
87		5,159			3,472	6,045				1,316				
88		4,780			3,267	5,564				1,270				
89		4,429			3,057	5,108				1,225				
90		4,100			2,849	4,684				1,179				
91		3,799			2,643	4,295				1,132				
92		3,517			2,443	3,929				1,086				
93		3,257			2,251	3,593				1,040				
94		3,020			2,070	3,286				0,993				
95		2,804			1,895	3,006				0,950				
96		2,607			1,731	2,754				0,909				
97		2,429			1,578	2,527				0,869				
98		2,269			1,437	2,327				0,832				
99		2,126			1,308	2,151				0,798				
100		1,999			1,191	2,001				0,767				

Bijlage 7 Omzettingsfactoren pensioen uit spaarkapitaal bij scheiding

Geldigheidsduur tarieven	van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020
Overlevingstafel	Prognosetafel AG2018 met startjaar 2020, met leeftijdsafhankelijke ervaringssterfte
Rekenrente	10-jaarsgemiddelde rentetermijnstructuur per 30-9-2019
Opslag excassokosten	2,5%
Opslag wezenpensioen	nvt
Solvabiliteitsopslag	17,3%

Voorbeeld

Een (gewezen) deelnemer met een pensioenspaarkapitaal gaat scheiden.

De ex-partner heeft recht op een aanspraak op bijzonder partnerpensioen vanuit dit spaarkapitaal en op de helft van het tijdens de huwelijkse periode gevormde kapitaal dat overblijft na afsplitsing van het bijzonder partnerpensioen. Op de echtscheidingsdatum is de (gewezen) deelnemer 44 jaar en 3 maanden oud, op de pensioenspaarrekening staat een kapitaal van € 6.500,-. Op de trouwdatum was het aanwezige kapitaal € 1.000,-

Stap 1: berekenen hoogte van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen vanuit het gehele spaarsaldo

Tarief omzetten spaarsaldo in OP68 plus meeverzekerd PP (leeftijd 44 jaar en 3 maanden): 13,332

Uit kapitaal opgebouwd voor huwelijk

Ouderdompensioen	€ 1.000,00	:	13,332	=	€ 75,01
Partnerpensioen	€ 75,01	*	70,0%	=	€ 52,51

Uit kapitaal opgebouwd tijdens huwelijkse periode

Ouderdompensioen	€ 5.500,00	:	13,332	=	€ 412,54
Partnerpensioen	€ 412,54	*	70,0%	=	€ 288,78

De ex-partner krijgt een totale aanspraak op bijzonder partnerpensioen van € 341,28.

Stap 2: afsplitsen van aanspraak op bijzonder partnerpensioen van het pensioenspaarsaldo

Tarief PP (leeftijd 44 jaar en 3 maanden): 3,706

Contante waarde bijzonder partnerpensioen:	€ 52,51	*	3,706	=	€ 194,60
	€ 288,78	*	3,706	=	€ 1.070,29

Totaal spaarsaldo voor ex-partner t.b.v. bijzonder partnerpensioen: € 1.264,88.

Stap 3: verevenen van resterend pensioenspaarsaldo

De ex-partner verkrijgt vervolgens een aanspraak op de helft van het tijdens de huwelijkse periode opgebouwde gedeelte van het saldo dat overblijft na afsplitsing van het bijzondere partnerpensioen dat betrekking heeft op de huwelijkse periode.

Kapitaal opgebouwd tijdens huwelijkse periode	€ 5.500,00	
waarvan bestemd voor bijzonder partnerpensioen	<u>€ 1.070,29</u>	-/-
te verevenen kapitaal	€ 4.429,71	

Leeftijd	Uitgesteld OP68 + meev. PP (70%)	Uitgesteld OP68	Meeverzekerd PP
18	6,405	5,369	1,480
19	6,597	5,521	1,538
20	6,795	5,676	1,598
21	6,998	5,836	1,660
22	7,207	6,001	1,723
23	7,420	6,169	1,788
24	7,640	6,342	1,854
25	7,864	6,519	1,922
26	8,095	6,700	1,992
27	8,331	6,886	2,064
28	8,574	7,076	2,139
29	8,822	7,271	2,216
30	9,077	7,470	2,295
31	9,337	7,673	2,377
32	9,603	7,880	2,462
33	9,876	8,092	2,548
34	10,154	8,308	2,638
35	10,438	8,527	2,730
36	10,728	8,751	2,824
37	11,024	8,979	2,922
38	11,326	9,211	3,022
39	11,634	9,447	3,125
40	11,947	9,686	3,231
41	12,266	9,928	3,339
42	12,589	10,174	3,450

Leeftijd	Uitgesteld OP68 + meev. PP (70%)	Uitgesteld OP68	Meeverzekerd PP
43	12,916	10,422	3,563
44	13,248	10,674	3,677
45	13,584	10,929	3,794
46	13,925	11,186	3,912
47	14,269	11,447	4,032
48	14,616	11,709	4,153
49	14,967	11,975	4,274
50	15,322	12,246	4,395
51	15,683	12,521	4,517
52	16,049	12,802	4,638
53	16,420	13,090	4,757
54	16,798	13,385	4,875
55	17,185	13,691	4,992
56	17,580	14,007	5,104
57	17,986	14,335	5,215
58	18,401	14,677	5,321
59	18,827	15,032	5,422
60	19,263	15,400	5,519
61	19,709	15,783	5,610
62	20,165	16,179	5,694
63	20,629	16,589	5,771
64	21,099	17,011	5,840
65	21,576	17,445	5,901
66	22,055	17,889	5,951
67	22,536	18,343	5,990
68	23,018	18,805	6,019